

ALA-MALMIN
PERUSKOULUN
OPETUSSUUNNITELMA
Yleinen osa

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	2
1 Koulutyön perusta	3
1.1 Arvoperusta	3
1.2 Koulun toiminta-ajatus	3
1.3 Koulun kasvatusta- ja oppimistavoitteet	3
2. Opetuksen toteuttaminen	3
2.1 Oppimiskäsitys	3
2.2 Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri	4
2.3 Työtavat	5
2.4 Oppilaiden osallisuus	5
3. Opetuksen rakenne ja opetusjärjestelyt	7
3.1 Tuntijako	7
3.2 Kieliohjelma	8
3.3 Koulun painotukset	9
3.4 OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET: Helsingissä asuvat oppilaat	9
3.5 Muut opetuksen järjestämiseen liittyvät päätökset	12
4. Oppilaan ohjaus	13
4.1. Ohjaustoiminta	13
4.2. Opinto-ohjaus	14
4.3. Oppimissuunnitelma	16
4.3 Oppimissuunnitelman laatiminen Ala-Malmin peruskoulussa	17
5 Opiskelun tuki	18
5.1. Tukiopetus	18
5.2. Erityisopetus	18
5.3. Valmistava opetus	20
6. Hyvinvoinnin tukipalvelut	22
6.1. Oppilashuolto	22
6.2. Muut tukipalvelut	25
7. Yhteistyö opetuksen ja opiskelun tukena	27
7. 1. Kodin ja koulun yhteistyö	27
7.2. Koulutuksen nivelvaiheisiin liittyvä yhteistyö	27
7.3. Yhteistyö lähiyhteisöjen ja muiden hallintokuntien kanssa	29
7.4. Työelämäyhteistyö	29
7.5. Kansainvälinen yhteistyö	29
8. Arviointi	30
8.1. Oppilaan arviointi	30
8.1.3 Työskentelyn arviointi	31
8.2. Koulun toiminnan arviointi	38
9.1. Aihekokonaisuudet ja opetuksen eheyttäminen	43
9.2 Oppiaineiden ja aineryhmien/kurssien tavoitteet, sisällöt, työtavat ja arviointi	50
10 Liitteet	50

1 Koulutyön perusta

1.1 Arvoperusta

Helsingin kouluissa

- jokaisella on oikeus hyvään oppimiseen ja oppijana kehittymiseen sekä ihmisenä kasvamiseen ja sivistymiseen
- toimitaan demokraattisesti niin, että jokaisella on mahdollisuus kasvaa vastuullisena yhteisön jäsenenä ja vaikuttaa yhteisiin asioihin
- edistetään tasa-arvoa, kunnioitetaan jokaisen ihmisarvoa ja pidetään yhdessä huolta ystävällisestä ilmapiiristä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista
- arvostetaan suomalaista kulttuuria ja jokaisen omaa kulttuuritaustaa sekä edistetään kulttuurien välistä vuorovaikutusta
- ei sallita minkäänlaista väkivaltaa, syrjintää tai rasismia
- sitoudutaan kestäväan kehitykseen ja kasvetaan ottamaan vastuuta ympäristöstä ja tulevaisuudesta

1.2 Koulun toiminta-ajatus

Opetamme perustiedot ja -taidot sekä ohjaamme oppilaita arvostamaan muita ihmisiä ja omaksumaan hyvät tavat.

1.3 Koulun kasvatus- ja oppimistavoitteet

Tavoitteena ovat elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat tiedot ja taidot, yhteisöllisyys, itsekunnioitus, inhimillisyys ja elämän arvostaminen, joka näkyy muiden yksilöiden tasa-arvoisena kohtelemisena.

Tavoitteenamme on yhteistyössä vanhempien kanssa kasvattaa yhteiskuntakelpoisia ja suvaitsevaisia ihmisiä, jotka osaavat toimia kestäväan tulevaisuuden periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on tiedonhalun herättäminen ja oppimiseen innostaminen.

2. Opetuksen toteuttaminen

2.1 Oppimiskäsitys

Helsingin kouluissa opetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on tavoitteellista opiskelua opettajan ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa toisten oppijoiden, opettajan ja ympäristön kanssa. Oppiminen on aktiivinen ja päämääräsuuntautunut, ongelmanratkaisua sisältävä prosessi. Uuden oppiminen edellyttää tietojen ja taitojen liittämistä aikaisemmin opittuun. Omatoiminen ja kriittinen tiedonhankinta, opitun jäsentäminen ja hyödyntäminen sekä tiedon rakentaminen yhdessä toisten kanssa ovat oppimisen keskeisiä osa-alueita. Oppimisen kautta syntyy kulttuurinen osallisuus.

Oppiminen on kokonaisvaltaista ja siihen vaikuttavat olennaisesti elämykset ja tunteet. Oppimisen ilo, kannustava palaute, myönteiset kokemukset ja vuorovaikutteisuus ovat

tärkeitä oppilaan myönteisen minäkuvan kehittymiselle. Oppimisen taitoja kehittämällä luodaan pohja koko elämän kestäväälle oppimiselle.

Hyvän oppimisen tärkeä edellytys on hyvä opetus.

2.2 Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri

Helsingin peruskouluissa oppimisympäristö koostuu fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista ja pedagogisista rakenteista. Koulun toimintakulttuuri vaikuttaa oppimisympäristön rakenteisiin, erityisesti pedagogisiin käytäntöihin. Koulun aikuisten ja oppilaiden vuorovaikutussuhteet ovat olennainen osa koulun toimintakulttuuria. Tärkeää on se, miten aikuinen kohtaa oppilaan ja miten oppilas tulee kuulluksi.

Hyvä oppimisympäristö tukee oppilaan kasvua, oppimista ja itseohjautuvuutta sekä antaa mahdollisuuden oman toiminnan arviointiin. Se ottaa huomioon erilaiset oppijat ja oppimisen tavat, innostaa ja kannustaa oppimiseen sekä tarjoaa haasteita kasville ja kehittymiselle. Erityistä huomiota kiinnitetään oppimisen esteiden ja oppimisvaikeuksien varhaiseen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen. Oppimisympäristön tulee olla turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen sekä edistää oppilaan osallisuutta ja hyvinvointia. Oppimisympäristön turvallisuutta vaarantaviin asioihin puututaan heti.

Opetuksessa hyödynnetään koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä, erityisesti Helsingin monipuolisia mahdollisuuksia.

Vastuu oppimisympäristön kehittämisestä on koulun henkilöstöllä. Oppilaat ovat mukana oppimisympäristön suunnittelussa ikäkautensa edellytysten mukaisesti. Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa turvallista ja hyvää oppimisympäristöä ja sen kehittämistä.

Suunnitteleme opetusta niin, että uusi tieto pohjautuu oppilaan aikaisempiin kokemuksiin, tietoihin ja taitoihin. Suunnittelussa huomioimme opettaja- ja oppilaskunnalta saatuja ehdotuksia sekä palautetta. Opetusjärjestelyissä pyrimme ottamaan huomioon konkreettisen tekemisen tärkeyden. Pidämme luokanvalvojan tunteja tai tuokioita säännöllisesti. Luokanvalvojen tuntien aiheita voivat olla koulun painotukset, aihekokonaisuuksiin, teemapäiviin ja tapakasvatukseen liittyvät kokonaisuudet sekä oppilaan itsearviointi.

Oppilaita ja huoltajia kannustetaan tuomaan omia näkemyksiään koulun toiminnasta, kehittämisestä ja turvallisuudesta sekä toimimaan näiden hyväksi oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen kautta. Luontevia kanavia tähän ovat päivänavaukset, juhlat sekä erilaiset teematapahtumat.

Hyödynnämme koulumme fyysistä oppimisympäristöä opetuksessa, esimerkiksi ympäristön kulttuuri- ja ympäristökohteita,. Longinoja, Malmin hautausmaa, Kirjasto, Malmi-talo ja Malmin vanhat rakennukset. Koulumme toimii suojellussa vanhassa rakennuksessa, joka puutteista ja korjaustarpeista huolimatta palvelee innostavana oppimisympäristönä.

Toimimme 4-jaksojärjestelmässä. Oppituntia pidemmät opetustuokiot antavat mahdollisuuden toiminnallisiin opintokäynteihin ja tukevat koulun ulkopuolella tapahtuvaa opiskelua. Osa opetuksesta voidaan järjestää leirikoulussa, mikä tukee oppilaiden ryhmäytymistä sekä yhteisöllisyyden kehittymistä.

Opetuksessa toteutamme joustavia opetusjärjestelyjä. Voimme järjestää valinnaiskursseja yli vuosiluokkarajojen. Teemme yhteistyötä ja tarvittaessa toteutamme yhteisiä opetusjärjestelyjä toisten oppilaitosten kanssa. Voimme tarjota oppilaille mahdollisuuden suorittaa yksittäisiä kursseja tai oppiaineita alueellamme sijaitsevilla peruskouluilla tai toisen asteen oppilaitoksissa. Erilaisten projektien yhteydessä voimme tehdä yhteistyötä toisen asteen opiskelijoiden kanssa. Joustavien opetus- ja opiskelujärjestelyjen avulla voimme osallistua kotimaisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin ja kehittämisprojekteihin yhteistyökumppaneiden ja ystävyyskoulujen kanssa.

Koulussamme toimii kehitysryhmä, jonka jäsenet toimivat opettajakunnan muodostamien tiimien vetäjinä. Tiimit toimivat kehitysryhmän kautta koulun johdon tukena sekä luovat ja toteuttavat koulun toimintakulttuuria. Toimintasuunnitelmaan kirjataan vuosittain tiimien tehtävät.

2.3 Työtavat

Helsingissä koulun työtapojen kautta toteutetaan ja vahvistetaan koulun arvoja ja perustehtävää. Tärkeitä ovat oppimaan oppimisen taidot sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Opettaja valitsee työtavat siten, että ne tukevat monipuolisesti tietojen ja taitojen oppimista, oppilaan kehittymistä oppijana sekä antavat mahdollisuuksia kasvuun yhteisön jäsenenä. Opetuksessa käytetään eri oppiaineille ominaisia, monipuolisia työtapoja ja painotetaan tutkivaa, toiminnallista ja ongelmalähtöistä työskentelyä. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa.

Työtapojen valinnassa otetaan huomioon yksilölliset kehityserot, oppilaiden taustat ja erilaiset tavat oppia. Oppilaalla on mahdollisuus elämäkselliseen ja ikäkaudelle ominaiseen luovaan toimintaan sekä leikkiin. Työtavat tukevat jokaisen oppilaan osallisuutta oman elämän ja ympäristön vastuulliseen rakentamiseen.

Työtapojen valinnalla tuetaan työskentelylle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Työskentelylle asetetut tavoitteet määritellään oppilaan arvioinnin kohdassa.

Käytämme monipuolisesti erilaisia opetusmenetelmiä. Suunnitelmallinen opettajien täydennyskoulutus ja tiimityöskentely tukevat opetusmenetelmien kehittämistä.

Oppilaat saavat työskennellä erilaisissa ryhmissä ja rakentaa minäkuvaansa sekä hahmottaa tulevaisuuttaan. Ohjaamme ahkeraan ja huolelliseen työskentelyyn. Tavoitteena on, että oppilaat kehittyvät yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi esimerkiksi oppilaskunnan eri tehtävissä, ympäristöagentteina, sovitteluryhmän jäseninä ja koulun yhteisten tapahtumien sekä juhlien järjestäjinä.

2.4 Oppilaiden osallisuus

Helsingin kouluissa osallisuuden vahvistaminen on demokratian toteutumisen edellytys. Helsingissä kehitetään erityisesti oppilaiden osallisuutta ja osallisuuden kautta tuetaan hyvää oppimista, ihmiseksi ja vastuulliseksi yhteiskunnan jäseneksi kasvamista.

Oppilaiden osallisuudella tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa lapset ja nuoret asettavat tavoitteita, keskustelevat ja pohtivat eri ratkaisuja sekä tekevät päätöksiä ja kantavat vastuun tekemisistään. Toiminta tarjoaa osallisuuden kokemuksen kaikille lapsille ja nuorille. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin ja saada aikaan muutosta elinympäristössään. Oppilaskuntien toiminta on tärkeä osa demokraattista toimintakult-

tuuria. Oppilaskuntatoiminta kehittää oppilaiden valmiuksia toimia omien ryhmiensä edustajina ja harjaantua neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan.

Ala-Malmin peruskoulussa oppilaita kannustetaan aktiivisesti osallistumaan ja vaikuttamaan koulun toimintakulttuurin kehittämiseen.

2.4.1 Oppilaskunta:

Oppilaskunnan hallitus osallistuu lukuvuoden alkaessa koulun toiminnan suunnitteluun ja lukuvuoden päättyessä arviointiin, johon kaikki koulun oppilaat osallistuvat. Oppilaiden palautteissa antamat ehdotukset pyritään ottamaan huomioon seuraavan vuoden työsuunnitelmassa. Oppilaskunta osallistuu järjestyssääntöjen sekä tapakasvatusohjelman laatimiseen. Oppilaskunta osallistuu koulutilojen ja ympäristön viihtyvyyden lisäämiseen ja kehittämiseen. Tarvittaessa oppilaskunta toimii yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa.

2.4.2 Vertaissovittelu:

Sovittelun ideana on ristiriitatilanteen selvittäminen, sovun aikaansaaminen ja osapuolten vastuunotto tapahtuneesta. Soviteltavia asioita ovat mm. tavaroiden rikkomiset, sotkemiset, näpistelyt, koulukiusaamiset. Vastuuhenkilöinä toimivat kuraattori tai hänen varallaan yksi opettaja.

Sovittelijoina toimivat 7-9 luokkien oppilaista muodostetut sovitteluparit (tyttö ja poika). Käytännössä sovittelua voi käyttää jälki-istunnon vaihtoehtona. Sovittelusta annetaan sovittelulappu oppilaille. Sovittelusta menee tarvittaessa tieto rehtorille ja kotiin.

2.4.3 Tukioppilaat:

Vuosittain koulun toimintasuunnitelmassa päätetään tukioppilastoiminnan resursseista ja toimitatavoista.

2.4.4 Ympäristöagentit:

Ympäristöagenttitoiminta on aktiivista. Agentit pitävät tietoisuutta kaikille oppilaille, opettajille omassa koulussa sekä mahdollisesti muissa oppilaitoksissa ja virastoissa. Tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa. Tavoitteena on myönteisen ilmapiirin herättäminen koulussa kestävän koulu- ja oppimisympäristön puolesta.

3. Opetuksen rakenne ja opetusjärjestelyt

3.1 Tuntijako

Helsingissä noudatetaan yhtenäistä tuntijakoa, joka perustuu valtioneuvoston asetukseen (1435 / 2001) ja kunnan linjaukseen. Valtioneuvosto on päättänyt oppiainekohtaisista vähimmäistuntimääristä perusopetuksen sisällä. Helsingissä on lisäksi määritelty toisen ja kuudennen luokan jälkeiset vähimmäistuntikertymät.

Vuosiluokittainen tuntijako päätetään koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa valtioneuvoston asetuksen ja Helsingin peruskoulujen yhteisen tuntijaon pohjalta.

Oppilaan vuosiluokittaiset vähimmäistuntimäärät ovat:

vuosiluokilla 1-2	vähintään 19 vuosiviikkotuntia
vuosiluokilla 3-4	vähintään 23 vuosiviikkotuntia
vuosiluokilla 5-6	vähintään 24 vuosiviikkotuntia
vuosiluokilla 7-9	vähintään 30 vuosiviikkotuntia

Taito- ja taideaineiden välyksen kokonaistuntikertymästä (12 vvt) on sijoitettu yksi vuosiviikkotunti vuosiluokille 7-9. Tunti tulee käyttää opetussuunnitelman perusteissa määriteltävien aihekokonaisuuksien, erityisesti viestintä- ja ilmaisukasvatuksen toteuttamiseen oppiaineiden välisenä yhteistyönä.

Uusi tuntijako otetaan käyttöön portaittain uuden opetussuunnitelman kanssa.

Ala-Malmin peruskoulun tuntijako

VUOSILUOKAT	5	6	7	8	9
Äidinkieli ja kirjallisuus	5	5	3	3	3
A-kieli	2	2	3	3	2
B-kieli			2	2	2
Matematiikka	4	4	3	3	4
Biologia ja maantieto	1	2	2	2	3
Fysiikka ja kemia	1	1	1	4	2
Terveystieto			1	1	1
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	2	1	1	1
Historia ja yhteiskuntaoppi	1	2	2	2	3
Musiikki	1	1	1	0,5	
Kuvataide	3	3	2,5		
Käsityö	3	2	3		
Liikunta	2	2	2	2	2
Kotitalous			3		
Oppilaanohjaus			0,5	0,5	1
Valinnaiset aineet	0	0	0	6	6
yhteensä	24	26	30	30	30
Vapaaehtoinen A-kieli (HKI)	2	2	2	2	2

3.2 Kieliohjelma

Helsingin peruskouluissa A-kielen opetus aloitetaan kolmannelta vuosiluokalta. Vapaaehtoisen A - kielen opetus aloitetaan neljänneltä vuosiluokalta. Vapaaehtoisen A-kielen opetuksessa tulee saavuttaa kuudennen vuosiluokan loppuun mennessä sama taso kuin kolmannelta luokalta alkavassa A-kielessä.

Jokainen peruskoulua käyvä oppilas aloittaa englannin opiskelun joko A-kielenä tai vapaaehtoisena A-kielenä. Tämä merkitsee, että niiden oppilaiden, jotka valitsevat kolmannelta vuosiluokalta alkavaksi A-kieleksi jonkin muun kuin englannin kielen, tulee ottaa opinto-ohjelmaansa neljänneltä luokalta alkavana A-kielenä englanti.

Vieraskielistä opetusta ja kielikylypöpetusta antavilla luokilla koulun opetuskielen mukaisen äidinkielen ja kirjallisuuden vähimmäistuntimäärät ovat vuosiluokittain seuraavat:

1-2, yhteensä vähintään 4 vuosiviikkotuntia

3-6, yhteensä vähintään 16 vuosiviikkotuntia

7-9, yhteensä vähintään 9 vuosiviikkotuntia

Uuden kieliohjelman mukainen opetus alkaa 1.8.2004.

Ala-Malmin peruskoulun kieliohjelma on osa kokonaisuutta, joka alkaa Hietakummun kolmannelta luokalta A1 - kielenä ja neljänneltä luokalta A2- kielenä. Oppilaat jatkavat Ala-Malmin peruskoulun viidennellä luokalla molempia kieliä.

Vapaaehtoisessa kielessä saavutetaan 6. luokan päättyessä A1-kielen taso.

KIELI	5 lk	6 lk	Yhteensä
A1 ENGLANTI	2	2	4
A2 RUOTSI	2	2	4
A2 SAKSA	2	2	4

KIELI	7 lk	8 lk	9 lk	Yhteensä
A ENGLANTI	3	3	2	8
A2 RUOTSI	2	2	2	6
A2 SAKSA	2	2	2	6
B1 RUOTSI	2	2	2	6
Valinnaiset kielet:				
B2 SAKSA		2	2	4
B2 RANSKA		2	2	4

Kielipolku A2 saksan valinneille:

A2 saksan lukijat Hietakummun ala-asteelta siirtyvät Ala-Malmin peruskouluun.

Ryhmämuodostuksen periaatteet:

Jos Hietakummun ala-asteella on saksan valinnoita vähintään 15 oppilasta, niin ryhmä muodostetaan.

Jos ruotsin valinnoita on vähintään 12 oppilasta, niin ryhmä muodostetaan.

A1 ja A2 englannin lukijat opiskelevat samassa ryhmässä yläasteella = A ENGLANTI.

B2 kielissä ryhmä muodostetaan jos valinnoita oppilaita on vähintään 10.

3.3 Koulun painotukset

Koulussamme painotetaan ympäristökasvatusta, jota toteutetaan koulun arjessa kaikilla luokkasteilla kaikissa oppiaineissa. Mahdollisuuksien mukaan osa opetuksesta toteutetaan leirikoulujen muodossa.

Ala-Malmin peruskoulussa aihekokonaisuudet näkyvät koulun toimintakulttuurissa. Koulun ympäristökasvatusohjelma ja tapakasvatusohjelma näkyvät sekä koulun arjessa että lukuvuoden projekteissa ja teemapäivissä. Ympäristökurssit toteutetaan vuosittain kaikilla luokilla. Muista projekteista ja teemapäivistä sovitaan vuosittain toimintasuunnitelmassa.

Painotamme kulttuurikasvatusta. Kulttuurikasvatusohjelman tavoitteena on paikalliseen kulttuuriin tutustuminen ja se rakentuu vuosiluokittain. Sisällössä painotetaan helsinkiläisyyden lisäksi malmilaisuutta. Vuosittain toimintasuunnitelmaan kirjataan toteutettava kulttuuripainotuksen osa-alue.

3.4 OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET: Helsingissä asuvat oppilaat

Ensisijaiset oppilaaksioton periaatteet

Oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka lautakunnan vahvistamalla oppilaaksiottoalueella hän asuu.

Yhtäläinen oikeus oman oppilaaksiottoalueen kouluun on myös vuotta säädettyä aikaisemmin koulunsa aloittavalla lapsella, joka on saanut koulunkäyntioikeuden perusopetuslain 27§:n nojalla siinä mainittujen tutkimusten perusteella

Oppilaalla on ensisijainen oikeus päästä muuhun kunnan osoittamaan lähimpään, tarkoituksenmukaiseen kouluun:

- jos oppilas ei voi jatkaa koulussa aikaisemmin opiskelemaansa vieraan kielen tai toisen kotimaisen kielen opiskelua
- Kolmannelle luokalle otettaessa harvinaisen A – kielen perusteella: lähin tarkoituksenmukaisin koulu, jossa oppilas voi aloittaa kolmannelta luokalta alkavan ruotsin, saksan tai venäjän A-kielen opiskelun.
- kielikylpyopetuksen perusteella lähin tarkoituksenmukainen koulu
- B1- englannin opetuksen perusteella
- jos koulu ei ole oppilaan terveydentilan tai muuhun erityisen syyn takia hänelle sovelias; tarvittaessa syy osoitetaan asiantuntijalausunnolla

Erityisopetukseen, valmistavaan opetukseen ja starttiluokalle osoitetaan Helsingissä asuvalle oppilaille ensisijainen koulupaikka oppilaalle soveltuvasta lähimmästä tarkoituksenmukaisesta koulusta (PoL 6§ mom 2)

Toissijaiset oppilaaksioton periaatteet

Toissijaisessa perusopetuslain 28§:n 2 momenttiin perustuvassa oppilaaksiotossa Helsingin omissa kouluissa järjestettyyn perusopetukseen otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita.

Oppilaaksiotto valintakokeen perusteella

Soveltuvuuskoeluokille sekä kaksi- ja vieraskieliseen opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jolla arvioidaan oppilaan taipumusta ko. painotetun aineen opiskeluun. Samaa painotusta tarjoavat koulut käyttävät samaa valintakoetta. Tiettyyn painotukseen hakeva oppilas otetaan huomioon kaikkien kyseistä painotusta tarjoavien koulujen oppilaaksiotossa huoltajan ilmoittamassa järjestyksessä.

Muu toissijainen oppilaaksiotto

Jos koulussa on tilaa ensisijaisen oppilaaksioton jälkeen, voidaan jäljellä olevat paikat täyttää toissijaisessa oppilaaksiotossa yhdenvertaisin valintaperustein. Vuosiluokkien 1 – 6 osalta edellytetään, että toissijaisessa oppilaaksiotossa kouluun ei synny uutta opetusryhmää.

Toissijaisen oppilaaksioton kriteereitä noudatetaan seuraavassa järjestyksessä. Jokaisen kriteerinkohdalla käytetään tarvittaessa lisäksi arvontaa, mikäli ko. kriteerin perusteella kouluun olisi tulossa enemmän oppilaita kuin koulussa on tilaa.

- 1) Jatkuvuus
 - a) Esi – ja alkuopetus: alueellisessa esi- ja alkuopetuksen yhteistoimintasuunnitelmassa nimetyistä esiopetusryhmistä tulevat oppilaat
 - b) Yhtenäinen peruskoulu: ko. koulun oppilaaksiottoalueen vuosiluokkien 1 – 6 kouluissa olevat oppilaat
- 2) Sisarus; oppilaalla on sisaruksia kyseisessä koulussa
- 3) Koulumatka: pituus ja tarkoituksenmukaisuus
- 4) Tarvittaessa koulukohtainen valintakriteeri, täsmennetään koulun opetussuunnitelmassa
- 5) Tarvittaessa käytetään arvontaa

OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET: ULKOKUNTALAISET OPPILAAT

Ulkokuntalaisia Suomen Kansallisoopperan balettikoulun oppilaita sekä Cantores Minores kuorolaisia otetaan oppilaaksi Kaisaniemen ala-asteen ja Kruununhaan yläasteen kouluihin, jos ao. oppilaan asuinkunta on tehnyt ensisijaista koulunkäyntiä koskevan sopimuksen Helsingin kaupungin kanssa.

Albertin kouluun otetaan ulkokuntalaisia oppilaita, joille vastaavaa opetusta ei ole asuinkunnassa järjestettävissä ja jos ao. oppilaan asuinkunta on tehnyt ensisijaista koulunkäyntiä koskevan sopimuksen Helsingin kaupungin kanssa.

Ulkokuntalaisille oppilaille ei ole oikeutta koulumatka tai -kuljetusetuuteen. Oppilaan oma kunta päättää mahdollisista koulukuljetetuksista.

Ulkokuntalaisia koskevat toissijaiset oppilaaksioton periaatteet

Toissijaisessa perusopetuslain 28§:n 2 momenttiin perustuvassa oppilaaksiotossa Helsingin omissa kouluissa järjestettyyn perusopetukseen otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi – ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen. Vuosiluokkien 1 – 6 osalta edellytetään myös, että ulkokuntalaisten oppilaiden ottamisesta kouluun ei synny uutta opetusryhmää.

Oppilaaksiotto valintakokeen perusteella

Soveltuvuuskoeluokille sekä kaksi- ja vieraskieliseen opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan taipumusta ko. painotukseen ja mikäli ko. luokissa on tilaa Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen. Samaa painotusta tarjoavat koulut käyttävät samaa valintakoetta. Tiettyyn painotukseen hakeva oppilas otetaan huomioon kaikkien kyseistä painotusta tarjoavien koulujen oppilaaksiotossa huoltajan ilmoittamassa järjestyksessä.

Muu toissijainen oppilaaksiotto

Oppilaat otetaan seuraavin toissijaisin oppilaaksioton kriteerein. Jokaisen kriteerinkohdalla käytetään tarvittaessa lisäksi arvontaa, mikäli ko. kriteerin perusteella kouluun olisi tulossa enemmän oppilaita kuin koulussa on tilaa. Kriteereitä noudatetaan seuraavassa järjestyksessä.

1. Jatkuvuus
 - a. Esi – ja alkuopetus: alueellisessa esi- ja alkuopetuksen yhteistoimintasuunnitelmassa nimetyistä esiopetusryhmistä tulevat oppilaat, poikkeuksena starttiluokkien oppilaat.
 - b. Yhtenäinen peruskoulu: ko. koulun oppilaaksiottoalueen vuosiluokkien 1 – 6 kouluissa olevat oppilaat
2. Sisaruus; oppilaalla on sisaruksia kyseisessä koulussa
3. Koulumatka: pituus ja tarkoituksenmukaisuus
4. Tarvittaessa koulukohtainen valintakriteeri, täsmennetään koulun opetussuunnitelmassa
5. Tarvittaessa käytetään arvontaa

OPPILAAN KOULUNKÄYNTIÄ KOSKEVA OIKEUS

Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu Helsingin kaupungin sisällä, oppilaalla on oikeus käydä kaikki koulun luokka-asteet koulussa, jossa hän ennen asuinpaikkansa vaihtumista kävi koulua tai jos ko. koulu lakkautetaan kyseisen alueen uudessa koulussa

Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu Helsingin kaupungin ulkopuolelle, oppilaalla on oikeus käydä kuuluva lukuvuosi loppuun kyseisessä koulussa. Oppilas voidaan tämän jälkeen ottaa ulkokuntalaisena helsinkiläiseen kouluun. Tällöin noudatetaan ulkokuntalaisia oppilaita koskevia toissijaisia oppilaaksioton periaatteita.

Oppilaat, joilla on erityisopetuspäätös

Oppilaat, joilla on erityisopetuspäätös, on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka lautakunnan vahvistamalla oppilaaksiottoalueella hän asuu. Jos lähikoulu ei pysty järjestämään lapsen tarvitsemia tukitoimia, osoitetaan oppilaalle sellainen koulu, jossa nämä palvelut ovat saatavilla.

Oppilaaksiotto erityisluokalle tapahtuu huoltajan hakemuksesta ja asiantuntijalausuntojen perusteella.

3.5 Muut opetuksen järjestämiseen liittyvät päätökset

Hietakummun ala-asteen koulu ja Ala-Malmin peruskoulu tekevät yhteistyötä laaja-alaisesti, mm. opetussuunnitelman linjauksessa, tilojen käytössä, opetuksen järjestämisessä ja vanhempainilloissa. Toteutamme harvinaisten uskontojen ja oppilaiden kotikielen opetusta yhdessä Hietakummun kanssa. Vanhempainyhdistyksen tuella järjestämme kerhotoimintaa oppilaille.

Toimimme 4-jaksojärjestelmässä. Opetuksessa toteutamme joustavia opetusjärjestelyjä. Voimme järjestää valinnaiskursseja yli vuosiluokkarajojen. Teemme yhteistyötä ja tarvittaessa toteutamme yhteisiä opetusjärjestelyjä toisten oppilaitosten kanssa. Voimme tarjota oppilaille mahdollisuuden suorittaa yksittäisiä kursseja tai oppiaineita alueellamme sijaitsevissa peruskouluissa tai toisen asteen oppilaitoksissa. Erilaisten projektien yhteydessä voimme tehdä yhteistyötä toisen asteen opiskelijoiden kanssa.

4. Oppilaan ohjaus

Ohjauksella pyritään huolehtimaan oppilaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista painottaen oppilaiden osallisuutta. Oppilaan ohjaus muodostuu psykososiaalisesta tuesta, opiskelun ja oppimisen sekä ammatillisen suuntautumisen ohjauksesta. Oppilaan ohjaus sisältää oppilaan persoonallisen kasvun ja kehityksen tukemista sekä opiskelun ja oppimisen ohjausta. Tavoitteena on, että oppilas suorittaa peruskoulun edellytystensä mukaisesti ja löytää itselleen sopivan jatkokoulutuspaikan.

Oppilaan ohjaukseen osallistuu jokainen opettaja, erityisesti luokanvalvoja ja opinto-ohjaaja sekä tarvittaessa koulukuraattori ja ammatinvalintapsykologi. Oppilailla on mahdollisuus työelämään tutustumiseen sekä opintokäynteihin. Oppilaan ohjausta toteutetaan yhteistyössä kodin kanssa ja oppilaan huoltajalle tiedotetaan koulun käytänteistä, ajankohtaisista asioista ja jatko-opintomahdollisuuksista. Tarvittaessa järjestetään myös neuvotteluja huoltajien sekä oppilaan kanssa. Neuvotteluihin voidaan pyytää oppilashuollon tai muiden hallintokuntien edustajia.

4.1. Ohjaustoiminta

Jokainen oppilas tarvitsee ohjausta oppimisessa, opinnoissa ja opintoihin liittyvissä valinnoissa. Oppilaanohjaus muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävän jatkumon, joka toteutetaan opettajien ja muiden ohjaukseen osallistuvien henkilöiden yhteistyönä. Ohjausta annetaan eri oppiaineiden opetuksen, opinto-ohjauksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä.

Ohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan edellytyksiä hyvään oppimiseen ja oppijana kehittymiseen. Ohjauksella tuetaan oppilaan kasvua oman toiminnan säätelyyn, vahvistetaan osallisuutta sekä kannustetaan vastuunottoon ja rakentavaan toimintaan yhteisössä. Tavoitteena on auttaa oppilasta ymmärtämään oppimistaan, harjaantumaan opiskelun taidoissaan, arvioimaan omaa toimintaansa sekä löytämään keinoja selviytyä oppimisestaan.

Oppilas tarvitsee ohjausta opintojensa eri vaiheissa ja erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta hahmottamaan opiskeluun, työelämään ja tulevaisuuteen liittyviä mahdollisuuksia. Ohjauksen onnistuminen edellyttää yhteistyötä huoltajien ja muiden tahojen kanssa.

Yksilöllinen ohjaus on erityisen tärkeitä erityistä tukea tarvitseville oppilaille sekä valmistavassa opetuksessa oleville ja sieltä perusopetukseen siirtyville oppilaille.

Oppilaalle mahdollisesti laadittava oppimissuunnitelma on yksi ohjauksen väline.

Opettajat ohjaavat oppilasta oppiaineiden opiskelussa ja auttavat häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan sekä pyrkivät ennaltaehkäisemään opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Opettajat tukevat oppilaiden persoonallisuuden kasvua, kehitystä ja osallisuutta.

Oppilaanohjaukseen liittyvät järjestelyt

Oppilaanohjaukseen osallistuu jokainen opettaja, erityisesti luokanvalvoja ja opinto-ohjaaja sekä tarvittaessa koulukuraattori ja ammatinvalintapsykologi. Oppilailla on mahdollisuus työelämään tutustumiseen ja opintokäynteihin.

Opinto-ohjaaja antaa luokkamuotoista opetusta, henkilökohtaista - sekä pienryhmäohjausta ja tarvittaessa jälkiohjausta. Ohjauksessa otamme huomioon kaikki oppilaat ja pyrimme erityisesti huomioimaan syrjäytymisvaarassa olevat oppilaat. Opinto-ohjaaja osallistuu oppilashuoltoryhmätyöhön mahdollisuuksien mukaan kaikilla luokkatasoilla. Ala-Malmin peruskouluun tuleville uusille oppilaille järjestetään kouluun ja sen käytäntöihin perehdyttävä ohjaus.

Henkilökohtaiset opetusjärjestelyt

Erityisopettajien tuella ja joustavin opetusjärjestelyin tuemme oppimisvaikeuksissa ja syrjäytymisvaarassa olevia oppilaita henkilökohtaisesti pienryhmissä tai samanaikaisesti luokissa. Oppilaan opetusta voidaan tarvittaessa yksilöllistää.

4.2. Opinto-ohjaus

Perusopetuksen aikana oppilaalle annetaan henkilökohtaista ohjausta valintamahdollisuuksista sekä valintojen merkityksestä jatko-opintoihin, oppilaan tulevaisuuteen ja työelämään sijoittumiseen. Ohjauksella tuetaan oppilaan itsetuntemuksen lisääntymistä sekä tulevaisuudensuunnittelu- ja päätöksentekotaitojen kehittymistä.

Ohjausta annetaan luokkaopetuksena, henkilökohtaisena, pienryhmäohjauksena ja verkko-ohjauksena. Oppilasta ohjataan käyttämään myös erilaisia verkkopalveluja.

Luokkatuntien puitteissa hankitaan tietoja työelämästä ja koulutusvaihtoehtoista sekä mahdollisesti tehdään koulu- ja työpaikkavierailuja oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Ohjauksessa pyritään kaikilla luokka-asteille käyttämään opetusmenetelmiä, jotka aktivoivat ja herättävät oppilaan omaa ajattelua ja aloitteellisuutta. Vahvistetaan oppilaan itsetuntemuksen lisäämistä ja minäkuvan myönteistä kehitystä. Oppilaalla on mahdollisuus tarvittaessa osallistua pienryhmäohjaukseen. Pienryhmäohjauksessa käsitellään kaikille yhteisiä tai kunkin ryhmään osallistuvan opiskelijan henkilökohtaisia, muiden kanssa jaettavissa olevia ohjauksellisia kysymyksiä. Henkilökohtaisessa ohjauksessa paneudutaan oppilaan oman opiskeluohjelman laatimiseen, ura- ja jatko-opintosuunnitteluun ja kulloisenkin ikävaiheen kasvuun sekä kehitykseen liittyviin kysymyksiin. Ohjausta annetaan tarvittaessa kaikilla luokka-asteille. Oppilaalla on mahdollisuus keskustella opintoihin, koulutus- ja ammatinvalintoihin sekä elämäntilanteeseen liittyvistä kysymyksistä.

Ohjauksessa pyritään huomioimaan kaikki oppilaat sekä erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat oppilaat. Erityistä tukea tarvitseville oppilaille voidaan järjestää muutaman päivän tutustumisjakso toisen asteen oppilaitoksiin. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tilanne kartoitetaan oppilashuoltoryhmässä ja asiantuntijat tahoillaan ohjaavat oppilasta suunnitelman mukaisesti. Maa-hanmuuttajataustaiset oppilaat ohjataan tarvittaessa valmistavaan koulutukseen.

Yhdeksäsluokkalaisilla on kahden viikon mittainen TET - jakso, joka pyritään järjestämään hyvissä ajoin ennen yhteishakua. Kahdeksäsluokkalaisilla on sopimuksen mukaan mahdollisuus viikon mittaiseen TET- jaksoon. Oppilaat hankkivat itse tutustumispaikkansa, tarvittaessa koulu avustaa paikan hankkimisessa. Oppilaiden kanssa tehdään opintokäyntejä yrityksiin, oppilaitoksiin ja työvoimahallintoon tai kyseisten tahojen edustajat vierailevat oppitunneilla.

Oppilaalla on oikeus ja mahdollisuus uranvalinnan kannalta tarpeellisiin opintokäynteihin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin sekä lukioihin mm. avointen ovien päivänä. 9.luokan oppilailla on mahdollisuus käydä kouluaikana tutustumassa toisen asteen oppilaitokseen sopimuksen mukaan. Jos katsotaan tarpeelliseksi, oppilaalle voidaan järjestää yhteistyössä vastaanottavan koulun kanssa 1-3 päivän tutustuminen oppilasta kiinnostavalle ammatillisen oppilaitoksen linjalle.

Päättöluokkalaisten vanhempainilloissa esitellään huoltajille toisen asteen ammatillisia oppilaitoksia ja lukio. Yhteisvalinnan alkaessa hakukortit jaetaan oppilaille niiden tultua koululle ja palautetaan täytettyinä opinto-ohjaajalle hänen ilmoittamaansa päivämäärään mennessä. Opinto-ohjaaja toimittaa hakukortit yhteishakutoimistoon. Koulu lähettää oppilaiden arvosanat toukuussa lääninhallituksen ilmoittamaan päivään mennessä yhteisvalintatoimistoon.

Ohjauksen tuloksellisuutta arvioidaan käytettävissä olevin keinoin ja resurssien puitteissa. Oppilailta ja opettajilta saatua palautetta pyritään huomioimaan ohjauspalveluita kehitettäessä. Koulussamme on yleinen ohjaussuunnitelma, mistä näkyy ohjauksen työnjako eri toimijoiden kesken.

Ohjauksen työnjako eri toimijoiden kesken

Luokanvalvoja

- toimii lähiohjaajana luokalleen ja on suunnittelemassa ja toteuttamassa luokkansa ryhmäytymistä ja opastamista koulun käytänteisiin 7. luokan alussa
- on tavattavissa luokkansa asioita koskevissa vanhempainilloissa ja järjestää tarvittaessa vanhempainvartteja
- tuntee koulun tuntijaon ja valinnaisainetarjonnan sekä opastaa oppilaitaan valintojen tekemisessä
- selvittää oppilailleen koulun arviointikäytänteet ja seuraa oman luokkansa oppilaiden edistymistä ja suorituksia
- seuraa luokkansa oppilaiden koulunkäyntiä, mm. poissaoloja.
- kutsuu koolle tarvittaessa henkilöt mm. aineopettajan, laaja-alaisen erityisopettajan integroitujen oppilaiden ja oppimissuunnitelmien sekä yksilöllisten opinto-ohjelmien laatimista varten. Tehtävänjaosta voidaan sopia erikseen.
- pitää noin kerran kuussa luokanvalvojan tunnin ja tiedottaa ajankohtaisista asioista

Aineenopettaja

- ohjaa oppimaan omassa oppiaineessaan sekä selvittää oman aineensa tavoitteet ja sisällöt
- seuraa oppilaan oppimista, jotta mahdolliset oppimisen esteet sekä oppimisvaikeudet tunnistettaisiin mahdollisimman varhain.
- huolehtii integroiduista oppilaista, joiden oppimissuunnitelmien sekä yksilöllisten opinto-ohjelmien laatimiseen hän osallistuu yhteistyössä luokanvalvojan ja laaja-alaisen erityisopettajan kanssa
- selvittää oppilaille oman aineensa opintojen aikaisen arvioinnin ja päättöarvioinnin kriteerit sekä arvioi oppilaan menestymistä omassa aineessaan
- rohkaisee opiskelutaitojen kehittämiseen ja itsearviointiin
- pyrkii tiedottamaan oppilaille, millaisissa tehtävissä ja millaisissa ammateissa omaa ainetta tarvitaan sekä tarvittaessa hyödyntää oppilaiden TET -jakson kokemukset omassa oppiaineessaan
- käy mahdollisesti oppilaiden kanssa työpaikoilla, joissa omaa ainetta tarvitaan
- osallistuu tarvittaessa vanhempainiltoihin ja niiden järjestämiseen
- tiedottaa oman aineensa valinnaisaineista
- kirjaa oppilaidensa poissaolot
- tukee kasvua, kehitystä ja osallisuutta

Erityisluokanopettaja

- vastaa kokonaisvaltaisesti erityisluokan ohjauksesta yhteistyössä aineenopettajien ja oppilashuollon kanssa

Opinto-ohjaaja

- ohjaa ja tukee päättövaiheen oppilaita ura- ja jatko-opiskeluvalinnoissa sekä tutustuttaa oppilaita yhteiskunnan tarjoamiin ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluihin sekä mahdollisuuksien hakeutua lisäopetukseen
- hoitaa yhteishaun
- antaa luokkamuotoista, henkilökohtaista ja pienryhmäohjausta ja verkko-ohjausta. Huolehtii yhdessä muiden opettajien kanssa työelämään tutustumisjaksoista ja opintokäynneistä.
- ohjaa opiskeluun ja tukee oppilaiden kasvua, kehitystä ja osallisuutta
- huolehtii ohjauksen toimivuudesta ja ohjaukseen liittyvän materiaalin keruusta
- tekee yhteistyötä muun koulu yhteisön kanssa mm. luokanvalvojan, aineopettajan, laaja-alaisen erityisopettajan, erityisluokanopettajan ja rehtorin kanssa sekä toimii oppilashuoltoryhmän jäsenenä ja vanhempainilloissa asiantuntijana
- osallistuu tarvittaessa koulun ja huoltajien välisiin neuvotteluihin
- tiedottaa nivelvaiheissa ja opintojen aikana opiskelukäytänteistä
- on yhteydessä pääkaupunkiseudun toisen asteen oppilaitoksiin sekä pitää yhteyttä työvoima-, koulu- ja muihin viranomaisiin sekä järjestöihin
- antaa jälkiohjausta 9. luokkalaisille, jotka eivät ole saaneet opiskelupaikkaa

Rehtori

- huolehtii ohjauksen riittävydestä ja varajärjestelmän luomisesta esim. yhteishakua varten (yhteishaun hoitaminen, jos opinto-ohjaaja on poissa)
- osallistuu ohjaukseen ja neuvotteluihin tarvittaessa esimerkiksi vaikeimmissa kasvatuksellisissa ongelmissa
- vastaa ohjaukseen liittyvästä päätöksenteosta ja hallinnollisten asioiden hoitamisesta sekä oppilaaksi otosta sekä kielistä vapauttamisesta

Apulaisrehtori

- huolehtii oman äidinkielen ja oman uskonnon järjestämisestä yhdessä rehtorin ja opinto-ohjaajan kanssa
- toimii yhteistyössä rehtorin, opinto-ohjaajan sekä luokanvalvojien kanssa opintoihin liittyvissä kysymyksissä

4.3. Oppimissuunnitelma

Oppimissuunnitelma on oppilaan opiskelua ja oppimisen tavoitteita koskeva suunnitelma, jonka tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä. Se on suunnitelma oppilaan opinto-ohjelman toteuttamiseksi. Opinto-ohjelmalla tarkoitetaan luetteloa niistä oppiaineista ja aineryhmistä, joita oppilas opiskelee lukuvuoden aikana. Oppimissuunnitelman laatimisessa otetaan huomioon oppilaan vahvuudet ja kehittämisen alueet sekä aikaisempi oppimishistoria. Oppimissuunnitelma on pedagoginen asiakirja, joka tukee myös opettajaa työn suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Mikäli oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma, sen tekevät oppilasta opettavat opettajat. Suunnitelman tekoon osallistuvat tarvittaessa erityisopettajat, opinto-ohjaaja ja oppilashuoltohenkilöstö. Jos oppilaalle on esiopetuksessa laadittu lapsen esiopetuksen suunnitelma, oppimissuunnitelma tehdään lapsen esiopetuksen suunnitelman pohjalta.

Oppilas osallistuu oman oppimissuunnitelman tekemiseen ikäkautensa edellytysten mukaan. Oppilaan huoltajat osallistuvat oppimissuunnitelman laatimiseen mahdollisuuksien mukaan.

Jos vuosiluokallisesti etenevässä opetusryhmässä oleva oppilas opiskelee oman opinto-ohjelman mukaan, hänelle laaditaan aina oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelmassa kuvataan oppilaan opinto-ohjelma, ohjelman toteuttamiseksi tarvittavat opetusjärjestelyt ja se, miten opiskelun etenemistä seurataan.

Osa-aikaisessa erityisopetuksessa oleville oppilaille tehdään tarvittaessa oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelmaan kirjataan opiskelun tavoitteet, keskeiset sisällöt, opetusmenetelmät sekä arvioinnin perusteet. Oppimissuunnitelma laaditaan aina ennen kuin harkitaan erityisopetukseen siirtämistä.

Erityisopetukseen otetun tai siirretyn oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) korvaa oppimissuunnitelman.

Valmistavassa opetuksessa jokaiselle oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelmassa kuvataan oppilaan opinto-ohjelma, opiskelun etenemisen seuranta ja arvioinnin perusteet. Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, hänelle laaditaan oppimissuunnitelma vähintään ensimmäisen lukuvuoden ajaksi.

Oppilaan siirtyessä toiseen kouluun tai oppilaitokseen oppimissuunnitelma siirtyy oppilaan mukana huoltajan luvalla.

Vuosiluokkiin sitomattomassa opetuksessa jokaiselle oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelmassa kuvataan oppilaan opinto-ohjelma ja se, miten opiskelun etenemistä seurataan. Vuosiluokkiin sitomattomassa opetuksessa oppilaan opinto-ohjelma muodostuu opintokokonaisuuksista.

4.3 Oppimissuunnitelman laatiminen Ala-Malmin peruskoulussa

Erityisopettajien tuella ja joustavin opetusjärjestelyin tuemme oppimisvaikeuksissa ja syrjäytymisvaarassa olevia oppilaita henkilökohtaisesti pienryhmissä tai samanaikaisesti luokissa. Oppilaalle voidaan tarvittaessa laatia henkilökohtainen opetusohjelma tai henkilökohtainen oppimissuunnitelma.

Oppimissuunnitelman laadinnasta ja toteutuksen seurannasta vastaa aineopettaja/luokanopettaja yhteistyössä erityisopettajan, luokanvalvojan ja tarvittaessa muun oppilashuollon henkilökunnan kanssa. Oppimissuunnitelma laaditaan lukuvuodeksi kerrallaan.

5 Opiskelun tuki

Opiskelun tukimuotoja ovat tukiopetus, erityisopetus ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistava opetus. Helsingissä opetuksen tukimuotoja käytetään myös rinnakkaisina. Oppilasta opettavat opettajat arvioivat yhteistyössä erityisopettajan ja tarvittaessa oppilashuoltoryhmän kanssa oppilaan tarvetta saada tukea oppimiseen.

Tuen avulla oppilasta autetaan selviytymään oppimisvaikeuksista, vahvistamaan itsetuntoaan oppijana sekä suorittamaan perusopetuksen oppimäärän.

5.1. Tukiopetus

Tukiopetus on tarkoitettu opinnoissa tilapäisesti jälkeen jääneille tai muutoin erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Tukiopetuksen tehtävänä on auttaa oppilasta menestymään opinnoissaan ja selviytymään oppimiseen liittyvistä vaikeuksista. Kun vaikeudet on havaittu, tukitoimiin ryhdytään mahdollisimman nopeasti.

Aloitteen tukiopetuksen antamisesta tekee ensisijaisesti oppilasta opettava opettaja, joka myös tavallisesti huolehtii tukiopetuksen antamisesta. Tukiopetus pyritään järjestämään yhteisymmärryksessä oppilaan huoltajien kanssa, ja heille annetaan tietoa tukiopetuksen järjestämisestä.

Tukiopetus on opetuksen eriyttämisen muoto, jota voidaan käyttää niin yleisopetuksessa, erityisopetuksessa kuin valmistavassa opetuksessakin. Sille on ominaista tehtävien yksilöllisyys sekä ajan varaaminen oppilaan yksilölliseen tai pienessä ryhmässä tapahtuvaan ohjaamiseen.

Tukiopetusta annetaan joko oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana tai niiden ulkopuolella.

5.2. Erityisopetus

Erityisopetus on osa perusopetusta ja sitä annetaan Helsingin kaikissa peruskouluissa. Erityisopetus on kokonaisuus, johon kuuluvat sekä osa-aikainen erityisopetus että erityisoppilaiden opetus. Erityisopetus tukee oppilaan yksilöllisten edellytysten mukaista oppimista sekä mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän suorittamisen.

Oppimisympäristön ja joustavien opetusjärjestelyjen suunnittelun lähtökohtina ovat oppilaan ainutkertaisuuden kunnioitus sekä yksilölliset oppimisedellytykset. Keskeistä erityisopetuksessa on varhainen tukeminen. Erityisopetusta saavien oppilaiden oppilaanohjauksessa korostuu yksilöllisyys. Yhteistyö ja hyvä tiedonkulku kodin, koulun ja muiden asiantuntijoiden kesken on edellytys hyvälle oppimiselle.

5.2.1. Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikainen erityisopetus on erityisopettajan antamaa yksilö-, pienryhmä- ja/ tai samanaikaisopetusta. Luokan- tai aineenopettaja ja erityisopettaja suunnittelevat oppilaan opetuksen sisällöt ja arvioinnin yhteistyössä. Osa-aikaisen erityisopetuksen saaminen ei edellytä hallinnollista päätöstä, koska oppilas ei ole pysyvästi laaja-alaisen erityisopettajan oppilaana.

Osa-aikaisessa erityisopetuksessa tuetaan oppilasta, jolla on oppimisen tai sopeutumisen vaikeuksia. Osa-aikaisessa erityisopetuksessa pyritään löytämään yksilöllisiä tapoja ja tavoitteita oppimisen onnistumiseksi. Myös erityisoppilailla ja valmistavan opetuksen oppilailla on oikeus saada tarvitessaan osa-aikaista erityisopetusta.

Osa-aikaisessa erityisopetuksessa oleville oppilaille tehdään tarvittaessa oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma laaditaan aina ennen kuin harkitaan erityisopetukseen siirtämistä.

Osa-aikaisen erityisopetuksen tarvetta arvioivat luokanopettaja, aineopettaja ja laaja-alainen erityisopettaja yhdessä. Erityisopettaja voi seurata oppilaita oppitunneilla ja tehdä testejä erityisopetustarpeen kartoittamiseksi.

Oppilaan osa-aikaista erityisopetusta voidaan suunnitella yhdessä oppilashuoltohenkilöstön kanssa. Tarvittaessa kuullaan koulun ulkopuolisia asiantuntijoita, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöitä.

Luokilla 1 – 6 luokanopettaja ja luokilla 7 – 9 laaja-alainen erityisopettaja tiedottaa tarvittaessa huoltajalle lapsen saamasta osa-aikaisesta erityisopetuksesta.

Laaja-alainen erityisopettaja tiedottaa oppilaan edistymisestä osa-aikaisessa erityisopetuksessa luokanopettajalle tai aineopettajalle. Erityisopettaja osallistuu oppilaan arviointiin aineissa, joissa hän on antanut oppilaalle erityisopetusta.

5.2.2. Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetus

Jos oppilaan erityistuen tarve on suuri, oppilas otetaan tai siirretään erityisopetukseen. Erityisopetus voidaan järjestää integroidusti yleisopetuksessa tai erityisluokassa. Erityisluokka on luokka, jossa on 6-10 erityisoppilasta ja jonka opettajana on erityisluokanopettaja. Erityisopetuspäätökset tehdään keskitetysti opetusvirastossa.

Jokaiselle erityisopetukseen otetulle tai siirretylle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelma laaditaan koulussa erityisopetuspäätöksen ja pedagogisen selvityksen pohjalta, jotka toimitetaan opetusvirastosta koululle erityisopetuspäätöksen jälkeen. Suunnitelma kirjataan koulujen käytössä olevalle yhteiselle lomakkeelle.

Rehtori tekee päätöksen henkilökohtaiseksi opetuksen järjestämistä koskevaksi suunnitelmaksi. Päätökseen voi hakea muutosta valittamalla lääninhallitukseen.

Oppilaan siirtyessä toiseen kouluun tai oppilaitokseen suunnitelma siirtyy huoltajan luvalla vastaanottavaan kouluun. Suunnitelman tiedot ovat lähtökohta uusien opetusjärjestelyjen toteuttamiseksi.

Oppimäärien yksilöllistäminen ja oppiaineen opiskelusta vapauttaminen

Oppimääriä voidaan yksilöllistää yhdessä tai useammassa aineessa. Oppimäärän yksilöllistamisestä päätetään erityisopetuspäätöksen yhteydessä ja yhdenkin oppiaineen oppimäärän yksilöllistäminen edellyttää erityisopetuspäätöstä.

Erityisoppilaan oppiaineiden vapauttamisesta päätetään erityisopetuspäätöksen yhteydessä. Päätöstä tulee edeltää oppimäärän yksilöllistäminen.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden opetus

Erityisluokassa opiskelevien oppilaiden hojksista vastaa erityisluokanopettaja tarvittaessa yhteistyössä muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa. Integroitujen oppilaiden hojksin laati- misesta vastaa luokanopettaja/-valvoja. Se laaditaan yhteistyössä oppilasta opettavien opettaji- en kanssa. Mikäli oppilaan hojksissa on ainekohtainen osuus, siitä vastaa kyseisen aineen opettaja.

Mikäli oppilas opiskelee erityisluokassa, hänelle voidaan järjestää mahdollisuuksia yleisopetuk- sen integraatiojaksoihin yhdessä tai useammassa oppiaineessa.

Erityisluokkien kesken voidaan opetusta järjestellä joustavasti oppilaiden tarpeiden mukaan. Vastaavaa yhteistyötä voidaan tehdä myös yleisopetuksen ja erityisopetuksen välillä.

Oppilashuollon monipuolinen tuki on tärkeä erityisesti erityisoppilaiden siirtymävaiheissa.

Oppilaille ja huoltajille pyritään järjestämään mahdollisuus tutustua kouluun, luokkaan ja opetta- jaan ennen kuin oppilas aloittaa opiskelun koulussamme. Lähettävien koulujen kanssa tehdään yhteistyötä sieltä tulevien erityisoppilaiden asioissa.

Peruskoulun päättymisvaiheen lähestyessä aloitetaan erityisoppilaiden jatko-opintoihin ohjaus riittävän ajoissa. Näissä asioissa tehdään yhteistyötä Malmin työvoimatoimiston ja muiden mah- dollisten tahojen kanssa.

Erityisoppilaalla saattaa olla koulun ulkopuolista hoitoa tai kuntoutusta. Koulu tekee tarvittaessa yhteistyötä näiden tahojen kanssa.

Erityisoppilaan edistymistä seurataan jatkuvasti ja siitä tiedotetaan koulun käytäntöjen mukai- sesti.

Erityisoppilaan siirtyminen yleisopetukseen: Siirtymistä tulee edeltää riittävän pitkä kokeilujakso yleisopetuksessa joko tässä tai muussa peruskoulussa. Oppilaalle pyritään järjestämään siirto- vaiheessa riittävä tuki ja seuranta.

5.3. Valmistava opetus

Valmistava opetus on tarkoitettu ensisijaisesti vasta maahan saapuneille oppivelvolli- suusikäisille oppilaille. Valmistavaan opetukseen voidaan ohjata myös Suomessa synty- neitä maahanmuuttajataustaisia oppilaita sekä esiopetusikäisiä maahanmuuttajataustai- sia lapsia. Opetusvirasto ohjaa maahanmuuttajataustaiset oppilaat valmistavaan ope- tukseseen, jos heillä ei koulun arvion mukaan ole riittäviä kielellisiä valmiuksia opiskella perusopetuksessa. Oppilaaksiotossa noudatetaan opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston 3.9.2002 tekemää päätöstä (Oppilaaksiotto eräissä tapauksissa/Valmistava ope- tus).

Opetuksessa noudatetaan kunnallista opetussuunnitelmaa ja esiopetusikäisten osalta kunnallista esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Jokaiselle oppilaalle laaditaan oppimis- suunnitelma (ks. Oppimissuunnitelma). Opetuksen alettua oppilaat integroidaan perus-

opetukseen niissä oppiaineissa, joissa puutteellinen kielitaito ei ratkaisevasti haittaa opiskelua. Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat ovat oikeutettuja erityisopetuksen, oppilashuollon ja oppilaanohjauksen palveluihin. Vuoden valmistavan opetuksen jälkeen oppilas kirjataan perusopetuksen oppilaaksi, vaikka hän jatkaisi opiskelua valmistavassa opetuksessa toisen vuoden.

Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma vähintään ensimmäisen lukuvuoden ajaksi (ks. Oppimissuunnitelma). Valmistavan opetuksen opettaja huolehtii siitä, että tieto oppilaan edistymisestä, valmiuksista ja tarvittavista tukitoimista siirtyy perusopetuksen opettajille.

6. Hyvinvoinnin tukipalvelut

6.1. Oppilashuolto

Oppilashuolto on oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista ja sen toteuttaminen kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Oppilashuollon avulla edistetään oppilaiden tervettä, tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä luodaan edellytykset hyvälle oppimiselle. Tavoitteena on, että oppilas kokee koulun turvalliseksi ja viihtyisäksi työskentely-ympäristöksi sekä tuntee yhteenkuuluvuutta kouluyhteisöön, saa ohjausta, huolenpitoa ja kannustavaa palautetta koulun päivittäisessä arjessa sekä apua ongelmatilanteissa.

Kouluyhteisön turvallinen arki muodostuu oppilaiden hyvinvointia ylläpitävästä ja edistävästä sekä oppimista tukevasta toimintakulttuurista. Arjen huolenpito tarkoittaa välittävää ja kannustavaa vuorovaikutusta, oppilaiden kuulemista ja varhaista puuttumista sekä tukitoimia luokassa.

Oppilashuoltotyö perustuu luottamukselliseen ja vastuulliseen yhteistyöhön koulun henkilöstön, oppilaiden ja kotien kanssa. Oppilashuollon tehtäväkenttä sisältää sekä yhteisöllisen että yksilöllisen työn, sekä ennaltaehkäisevän että hoitavan työn.

Onnistunut oppilashuoltotyö edellyttää yhdessä laadittuja toimintamalleja ja suunnitelmia ennaltaehkäisevää työtä ja ongelmatilanteiden hoitamista varten. Säännöllisen koulunkäynnin turvaamiseksi oppilaiden läsnäoloa seurataan ja poissaoloihin puututaan. Koululla on toimintamallit kriisi-, kiusaamis-, väkivalta-, syrjintä- ja häirintätilanteiden hoitamiseksi sekä päihteiden käyttöön liittyvien ongelmatilanteiden ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi.

Jokaisessa koulussa on moniammatillinen oppilashuoltoryhmä, jonka tehtävänä on koordinoita ja kehittää oppilashuoltotyötä koulussa, osallistua koko kouluyhteisön hyvinvointia ylläpitävään ja edistävään työhön sekä etsiä ratkaisuja tukea tarvitsevien oppilaiden auttamiseksi. Moniammatillisessa työssä noudatetaan ammattieettisiä periaatteita sekä tietojensaantia ja salassapitoa koskevia säädöksiä.

Oppilashuollon palveluita koulussa ovat kouluterveydenhuollon, koulupsykologien ja/tai koulukuraattoreiden asiakastyö.

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä terveys-, sosiaali- ja nuorisotoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oppilashuoltoryhmän toiminnan tavoitteet ja periaatteet

Oppilashuoltotyö on kouluyhteisön yhteinen asia, jota jokainen koulun aikuinen toteuttaa omassa työssään. Oppilashuollon tehtävänä on taata oppilaille turvallinen arki ja näin tukea oppilaan koulunkäyntiä ja kasvua, jotta jokaisella olisi mahdollisimman hyvät edellytykset kehittyä ja kokea oppimisen iloa. Tavoitteena on myös tukea oppilaan toimimista koulun toimintakulttuurin, kasvat- ja oppimistavoitteiden suuntaisesti.

Oppilashuoltotyötä koordinoi ja suunnittelee oppilashuoltoryhmä, johon kuuluvat koulun rehtori, kuraattori, terveydenhoitaja, laaja-alaiset erityisopettajat ja psykologi ala-asteen luokkien osalta sekä oppilaanohjaaja yläasteen osalta. Oppilashuoltoryhmä toimii yhteistyössä koulun muun henkilökunnan ja kotien kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tahojen kanssa (mm. perheneuvola, sosiaalihuolto, päiväkodit, leikkipuistot, terveystalvet, erikoissairaanhoidon palvelut).

Oppilashuoltoryhmä

Nimet ja yhteystiedot päivitetään vuosittain:

Rehtori	Tuula Ekdahl	31081963 sekä 050-5953018
Terveydenhoitaja	Tuula Koivuranta	050-3105595 (ma-ti)
Kuraattori	Henrik Laine	050-4013268
Psykologi	Kaisa Kanerva	050-4013343
Opinto-ohjaaja	Minna Juntunen	31082970
Laaja-alainen erityisopettaja	Antero Lintu	050-3453621
Laaja-alainen erityisopettaja	Riitta Sillankorva	
Laaja-alainen erityisopettaja	Eeva Luonsinen	

Oppilashuoltoryhmä kokoontuu säännöllisesti, ja sen puheenjohtajana toimii rehtori. Kokouksissa varataan aikaa akuuttien asioiden käsittelyyn sekä ennalta sovitun luokan asioiden käsittelyyn, johon ko. luokan opettaja osallistuu. Ryhmä pohtii kysymyksiä ja asioita, jotka liittyvät mm. yksittäisten oppilaiden ongelmiin, kuten esim. oppimisvaikeuksiin, tai käytös- ja sopeutumongelmiin. Luokkatasolla pohdittavia kysymyksiä ovat mm. kiusaamistapaukset sekä koko luokan toimintakulttuuriin liittyvät asiat. Oppilashuoltoryhmässä myös sovitaan tapauskohtaisesti tukitoimista ja opetusjärjestelyistä tilanteessa, jossa oppilas on saanut kurinpitörajoituksen tai häneltä on opetus evätty.

Huoltajan velvollisuus on ilmoittaa oppilaan poissaolosta kouluun. Poissaolojen seuranta sekä huoltajan tiedottaminen oppilaan poissaoloista on luokanvalvojan tai –opettajan velvollisuus. Luokanvalvoja tai –opettaja pyrkii selvittämään luvattomien poissaolojen syyt yhteistyössä huoltajien kanssa. Jos oppilaan poissaolot jatkuvat opettaja tuo asian oppilashuoltoryhmän tietoon, joka järjestää huoltajien ja oppilaan kanssa yhteisen neuvottelun oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi.

Oppilashuoltoryhmän jäsenet osallistuvat tarvittaessa HOJKS:ien (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) ja oppimissuunnitelmien laadintaan.

Ensimmäisessä nivelvaiheessa oppilaiden siirtyessä Hietakummun ala-asteelta viidennelle luokalle Ala-Malmin peruskouluun, molempien koulujen oppilashuoltoryhmät kokoontuvat keväällä siirtämään tietoa koskien opetuksen järjestämistä sekä oppilaiden saamaa ja tarvitsemaa tukea. Toisessa nivelvaiheessa oppilaan siirtyessä muualta kuin omasta koulusta Ala-Malmin perus-

koulun seitsemännelle luokalle opinto-ohjaaja huolehtii tarpeellisten oppilashuoltoa koskevien tietojen siirtymisestä.

Oppilashuoltoryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi toimintaansa lukuvuosittain.

Huoltajat voivat tavata opettajia vanhempainiltojen yhteydessä. Lisäksi luokanvalvoja tai luokanopettaja sopii huoltajien kanssa tiedottamisen tavoista ja periaatteista.

Kouluvuoden aikana toteutetaan erilaisia tapakasvatusteemoja (esim. koulun järjestyssäännöt, ruokailutavat, luokkatilojen ja kouluympäristön siisteys). Tapakasvatusohjelmaa suunnitellaan sekä toteutetaan yhteistyössä oppilaiden, opettajien, koulun muun henkilökunnan, huoltajien sekä vanhempainyhdistyksen kanssa.

Sosiaalisen vastuun ja vuorovaikutuksen edistämistä kehittävää toimintaa voivat olla mm. oppilaskunnan hallituksen toiminta, ympäristöagenttityö, vertaissovittelu ja tukioppilastoiminta. Koulu kirjaa lukuvuosittain työsuunnitelmaan oppilaiden kanssa toteutettavien yhteistyömuotojen tavoitteet ja niiden toteuttamistavat.

Laaja-alainen erityisopettaja pyrkii yhteistyössä luokanopettajien, aineenopettajien sekä oppilashuoltoryhmän kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tunnistamaan oppilaan oppimisvaikeudet ja auttamaan oppilasta. Laaja-alainen erityisopettaja osallistuu tarvittaessa yhdessä luokanopettajan/ luokanvalvojan sekä aineenopettajan kanssa (integraatio-)oppilaan henkilökohtaisen oppimissuunnitelman ja muiden oppilasta koskevien virallisten asiapapereiden laatimiseen.

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä, joka ohjaa ja tukee oppilaita sekä heidän huoltajiaan liittyen sosiaalisiin ja koulunkäyntiin liittyviin haasteisiin. Koulukuraattori tekee yhteistyötä perheiden, opettajien ja oppilashuoltoryhmän kanssa ja tarvittaessa sosiaali- ja muiden viranomaisten kanssa.

Koulupsykologin työn tavoitteena on oppilaan koulunkäynnin ja muun hyvinvoinnin ja kehityksen tukeminen sekä edistäminen yhteistyössä opettajien ja vanhempien kanssa. Koulupsykologi pyrkii auttamaan kehitykseen, kasvatukseen ja oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Aloitteentekijänä voi olla oppilas itse, vanhemmat tai opettaja, joka aina ensin sopii asiasta lapsen vanhempien kanssa.

Terveydenhoitaja huolehtii oppilaiden terveydestä. Hänen päätehtävänsä koulussa on oppilaiden kasvun ja kehityksen seuranta ja edistäminen. Siihen sisältyvät seuranta ja arviointi sekä tarpeen mukaan jatkotutkimuksiin ohjaaminen. Tarvittaessa annetaan myös ensiapua koulutapaturmissa loukkaantuneille ja koulussa äkillisesti sairastuneille.

Oppilaanohjaajan työn tarkoituksena on tukea, auttaa ja ohjata oppilaita siten, että jokainen oppilas selviää mahdollisimman hyvin opiskelustaan peruskoulussa sekä kykenee tekemään tarkoituksenmukaisia ja hänelle soveltuvia koulutusta ja uranvalintaa koskevia ratkaisuja.

Ala-Malmin peruskoululla on laadittu alueen erityispiirteet huomioonottava kriisisuunnitelma, joka sisältää toimenpideohjeet ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteita varten. Lisäksi koululamme on laadittu päihdesuunnitelma. Suunnitelmat tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään lukuvuosittain. Kriisisuunnitelma sisältyy koulun turvallisuuskansioon sekä kouluvuoden alussa koko opetushenkilöstölle jaettavaan henkilökohtaiseen Opettajan oppaaseen.

6.2. Muut tukipalvelut

6.2.1. Kerhotoiminta

Kerhotoiminta on oppilaille järjestettävää tavoitteellista toimintaa, joka tukee koulun kasvatus- ja opetustyötä. Kerhotoiminta edistää osaltaan tasa-arvon toteutumista tarjoamalla koulun oppilaille mahdollisuuden harrastustoimintaan. Tavoitteena on tarjota oppilaille mahdollisuus osallistua oman mielenkiinnon mukaiseen toimintaan sekä laajentaa harrastusten kohteita.

Kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden yhteisöllistä kasvua ja osallisuutta. Oppilailla on mahdollisuus osallistua kerhotoiminnan suunnitteluun oman ikäkautensa mukaisesti. Kerhotoiminta voidaan toteuttaa moniammatillisesti yhteistyössä lähikoulujen, kotien ja muiden tahojen kanssa.

Koulun järjestämä kerhotoiminta on oppilaille maksutonta. Muut toiminnan järjestäjät voivat periä kerhomaksuja.

6.2.2 Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaista toimintaa (PoL1136/2003) ja sitä tarjotaan Helsingin koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisoppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakentuu jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle ja sen lähtökohtana ovat koulun yleiset kasvatuksen ja opetuksen tavoitteet. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Helsingin koulujen arvoperusta sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet. Tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä tuetaan edistämällä lasten yhteistoimintaa. Toiminnassa tulee luoda tilanteita jotka lisäävät lapsen osallisuuden kokemuksia.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa alueella koordinoi koulun rehtori tai hänen tehtävään nimeämänsä opettaja. Toiminta toteutetaan alueellisena yhteistyönä opetustoimen, nuorisotoimen, sosiaalitoimen, seurakuntien ja alueiden järjestöjen ja yhdistysten kesken.

Toiminnan tavoitteet, sisällöt ja järjestämisen periaatteet on kirjattu kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan.

6.2.3. Kouluruokailu

Helsingin kouluissa oppilaat saavat kouluruokailussa täysipainoisen aterian, joka on osa oppilaiden päivittäisestä ravinnontarpeesta.

Kouluruokailussa toteutetaan terveys- ja tapakasvatuksen tavoitteita. Oppilaita ohjataan ymmärtämään monipuolisen ravinnon merkitys terveydelle ja hyvinvoinnille sekä kehittämään ruokailutottumuksiaan ja -tapojaan. Oppilaat oppivat huolehtimaan itsestään ja tekemään vastuullisia valintoja. Heitä ohjataan käyttäytymään asiallisesti ja ottamaan toiset huomioon siten, että ruokailutilanteesta muodostuu rauhallinen ja miellyttävä. Koulu huolehtii ruokailuun liittyvästä kasvatuksesta yhteistyössä kotien kanssa.

6.2.4. Koulumatkat

Koulumatka on tärkeä osa oppilaan koulupäivää. Koulu edistää käytettävissään olevin keinoin koulumatkan turvallisuutta. Koulukuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Yhteistyössä kotien kanssa koulu ohjaa oppilaita vastuulliseen ja kohteliaaseen käyttäytymiseen koulumatkoilla. Oppilaita kannustetaan omatoimisuuteen ja ohjataan ymmärtämään liikkumisen merkitys terveydelle.

6.2.5. Koulunkäyntiavustajatoiminta

Koulunkäyntiavustajatoiminnan lähtökohtana on omalta osaltaan turvata oppilaan osallistuminen opetukseen. Tavoitteena on auttaa oppilasta koulunkäynnissä sekä tukea ja ohjata häntä kasvu- ja oppimisprosessissa. Toiminnan tavoitteena on myös edistää oppilaan omatoimisuutta ja itsenäistä selviytymistä. Työtä ohjaavat oppilaalle ja ryhmälle asetetut opetukselliset ja kasvatukselliset tavoitteet. Lisäksi otetaan huomioon oppilaan hoidolliset ja kuntoutukselliset tavoitteet. Avustaminen toteutuu moniammatillisena yhteistyönä.

Oppilaan avustamisen tarve edellyttää monipuolista arviointia ja jatkuvaa seuranta. Oppilaskohtaiset tavoitteet kirjataan oppimissuunnitelmaan ja henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan.

Koulunkäyntiavustajatoiminnan järjestämisessä otetaan huomioon esiopetus, erityisluokat, integroidut erityisoppilaat, valmistavan opetuksen oppilaat, oppilaskohtaiset tarpeet yleisopetuksessa sekä iltapäivätoiminta.

Tavoitteet:

- turvata oppilaan osallistuminen opetukseen
- kannustaa ja tukea oppilasta itsenäiseen ja omatoimiseen opiskeluun
- ehkäistä oppilaan syrjäytymistä
- osallistua tapakasvatukseen
- tukea oppilaiden yleistä elämänhallintaa
- toimia yhdenvertaisena aikuisena työyhteisössä

Työtavat:

- oppilaiden tukeminen oppitunneilla
- opetettavan asian selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen
- oppilaiden erityisvaikeuksien ja tarpeiden huomioon ottaminen
- oppilaan eriyttäminen tarvittaessa
- osallistuminen oppilasta koskeviin neuvotteluihin tarvittaessa
- yksilöllisen tuen ja lisäopetuksen antaminen tarvittaessa
- eri kulttuuritaustaisten oppilaiden tukeminen

7. Yhteistyö opetuksen ja opiskelun tukena

7. 1. Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on tukea oppilaan tervettä kasvua ja oppimista. Onnistunut yhteistyö perustuu avoimeen, tasavertaiseen ja luottamukselliseen vuorovaikutukseen. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Koulun tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja oppimista kouluyhteisön jäsenenä. Yhdessä kotien kanssa edistetään oppilaan hyvinvointia ja pidetään huolta oppimisympäristön turvallisuudesta.

Koululla on aktiivinen ja aloitteellinen rooli yhteistyön rakentamisessa ja vastuu siitä, että huoltajat saavat riittävästi tietoa oppilaan opiskeluun liittyvistä asioista, opetus-suunnitelmasta, koulun toiminnasta ja käytettävistä tukitoimista. Koulun tehtävänä on huolehtia siitä, että huoltajilla on mahdollisuus osallistua koulun kasvatus- ja opetustyön suunnitteluun sekä sen arviointiin. Huoltajia kannustetaan osallistumaan luokan ja koulun vanhempainiltoihin ja yhteisiin tapahtumiin.

Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on keskeinen merkitys oppilaiden opintojen tukemisessa. Yhteistyö korostuu erityisesti valintatilanteissa ja koulutuksen nivelvaiheissa sekä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opintojen tukemisessa.

Yhteistyön tavoitteen ja periaatteet:

Koulu toteuttaa kasvatustehtävänsä yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteena on turvata oppilaan hyvinvointi koulussa, mikä edellyttää sujuvaa tiedonkulkua ja avointa vuorovaikutusta kodin ja koulun välillä. Koulu tiedottaa toiminnastaan säännöllisesti ja arvostaa vanhempien aktiivisuutta yhteistyössä.

Tiedottaminen

Koulu tiedottaa syys- ja kevätlukukausien alussa www-sivuilla ja tiedotteilla Luokanvalvoja/ -opettaja kertoo huoltajille tiedottamisen tavoista ja periaatteista

Kodin ja koulun yhteistyötä tukevat johtokunta, vanhempainyhdistys ja mahdolliset luokkatoimikunnat.

Maahanmuuttajataustaisille huoltajille järjestetään tarvittaessa tulkkipalvelut.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden huoltajille järjestetään neuvotteluja ja yhteistapaamisia, joissa tarvittaessa on mukana myös oppilashuoltoryhmän jäseniä sekä aineopettajia.

Oppilasta kuullaan opiskelua arvioitaessa sekä häntä koskevien päätösten teon yhteydessä.

7.2. Koulutuksen nivelvaiheisiin liittyvä yhteistyö

Ensimmäisessä nivelvaiheessa oppilaiden siirtyessä Hietakummun ala-asteelta viidennelle luokalle Ala-Malmin peruskouluun molempien koulujen oppilashuoltoryhmät kokoontuvat keväällä siirtämään tietoa opetuksen järjestämisestä sekä oppilaiden saamasta ja tarvitsemasta tuesta. Toisessa nivelvaiheessa oppilaan siirtyessä muualta kuin omasta koulusta Ala-Malmin peruskoulun seitsemännelle luokalle opinto-ohjaaja huolehtii tarpeellisten oppilashuoltoon koskevien tietojen siirtymisestä.

7.2.1. Esi- ja perusopetuksen yhteistyö

Perusopetus rakentuu esiopetuksessa luodulle pohjalle. Esi - ja perusopetus muodostavat lapsen kasvussa ja oppimisessa kokonaisuuden. Yhteistyötä tehdään sekä opetussuunnitelman laadinnassa että käytännön toiminnassa.

Esi- ja perusopetuksen avoin ja hyvä yhteistyö luo pohjan joustavalle, elinikäiselle oppimiselle. Yhteistyön merkitys korostuu erityisesti alkuopetuksen luokkien aikana. Yhteistyössä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen vahvuudet.

Helsingissä laaditaan jokaiselle lapselle henkilökohtainen esiopetuksen suunnitelma. Suunnitelma siirtyy vanhempien luvalla kouluun.

Lähialueen koulujen ja päiväkotien kesken laaditaan esi - ja perusopetuksen yhteistointasuunnitelma. Suunnitelmassa määritellään yhteistyön tavoitteet ja rakenne sekä yleiset toimintaperiaatteet ja -tavat. Yhteistointasuunnitelma liitetään osaksi koulukohtaista opetussuunnitelmaa.

7.2.2. Yhteistyö perusopetuksen aikana ja päättövaiheessa

Oppilas tarvitsee ohjausta ja tukea erityisesti koulutuksen nivelvaiheissa ja valintatilanteissa. Nivelvaiheiden yhteistyön tehtävänä on tukea oppilaan eheän ja yhtenäisen oppimispolun rakentumista perusopetuksen eri vaiheissa. Onnistuneen yhteistyön edellytyksenä on alueellisen yhteistyön rakenteiden ja käytäntöjen luominen koulujen kesken. Oppilaita ohjataan hakeutumaan ensisijaisesti lähikouluun. Koulujen oppilaskuntien yhteistyö vahvistaa osaltaan alueen perusopetuksen yhtenäisyyttä.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opiskelun tukeminen edellyttää hyvää tiedonkulkua ja yhteistyötä koulujen ja opettajien kesken. Lähettävän koulun tehtävänä on huolehtia siitä, että vastaanottava koulu saa riittävästi tietoa oppilaan tuen tarpeesta. Yhteistyö oppilaan opettajien ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa on oleellista valmistavan opetuksen aikana ja oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen. Moniammatillisen yhteistyön merkitys korostuu erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla sekä koulutuksen nivelvaiheissa että oppilaan siirtyessä yleisopetuksesta erityisopetukseen ja erityisopetuksesta yleisopetukseen.

Jos erityistä tukea tarvitsevan oppilaan tai maahanmuuttajataustaisen oppilaan kuudennen vuosiluokan todistus on annettu sanallisena arviona, tulee lähettävän koulun huolehtia siitä, että vastaanottava koulu saa riittävästi tietoa oppilaan osaamisesta ja edistymisestä. Jos oppilaalle on laadittu oppimissuunnitelma, siirtyy se oppilaan mukana huoltajan suostumuksella vastaanottavaan kouluun.

Perusopetuksen päättövaihe, vuosiluokat 8 – 9, on oppilaan jatko-opintojen kannalta merkittävä. Päättövaiheen erityisenä tehtävänä on ohjata oppilasta jatko-opintoihin ja kehittää valmiuksia toimia yhteiskunnassa ja työelämässä. Yhteistyö eri tahojen kanssa on tärkeää ohjattaessa oppilasta toisen asteen opintoihin. Osallistumalla yhteistyöhön opettajat ja opinto-ohjaajat saavat tietoa oppilaiden tarpeista ja toisella asteella edellytettävistä valmiuksista. Opinto-ohjaajien sekä perus- ja toisen asteen opetuksen opettajien välisen yhteistyön merkitys korostuu erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ohjauksessa.

Siirtyminen Ala-Malmin peruskouluun

Oppilaat siirtyvät pääsääntöisesti Hietakummun ala-asteelta viidennelle luokalle Ala-Malmin peruskouluun. Neljäsluokkalaisille järjestetään toukokuussa tutustumispäivä Ala-Malmin peruskouluun. Nivelvaiheessa Hietakummun ala-asteen ja Ala-Malmin peruskoulun oppilashuoltoryhmät kokoontuvat, jotta opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot siirtyvät oppilaan uuteen kouluun.

Lisäksi koulujen välillä pyritään toteuttamaan muita koulun vaihtoa tukevia hankkeita (esim. Ala-Malmin peruskoulun oppilaskunnan hallituksen kummitoiminta). Koulujen vanhempainyhdistykset voivat järjestää myös yhteisiä koulutus- ja keskustelutilaisuuksia.

Siirtyminen Ala-Malmin peruskoulun sisällä ala-asteelta ylä-asteelle

Kuudennen luokan kevätlukukauden alkaessa järjestetään oppilaille sekä heidän huoltajille tiedustilaisuus opiskelusta ja valintamahdollisuuksista yläasteella.

Siirtyminen Ala-Malmin peruskoulun yhdeksänneltä luokalta eteenpäin

Yläasteen oppilaat saavat opinto-ohjausta ja koulu järjestää vanhempainiltoja. Lisäksi oppilailla on mahdollisuus tehdä tutustumiskäyntejä oppilaitoksiin, joihin ovat pyrkimässä.

Lisäksi alueellinen erityisopettaja (AERO) kutsutaan tarvittaessa keskustelemaan koululle (oppilashuoltoryhmään) erityistä tukea tarvitsevia oppilaiden opetusjärjestelyistä.

7.3. Yhteistyö lähiyhteisöjen ja muiden hallintokuntien kanssa

KS. LIITE

Ala-Malmin peruskoulu tekee tiivistä yhteistyötä alueen muiden lähiyhteisöjen ja hallintokuntien kanssa. Yhteistyötahoja voivat olla mm. seurakunta, nuorisotalo, (nuoriso-) poliisi, Klaari-Helsinki, Helsingin sosiaali-alan oppilaitos, Malmi-Talo, alueen päiväkodit ja leikki-puisto sekä lastensuojelu (esim. toiminnallisen kasvatuksen Malmi-ryhmän kanssa tehtävä yhteistyö)

Lisäksi Ala-Malmin peruskoulun ympäristöohjelman puitteissa koulutetut ympäristöagentit voivat käydä kouluttamassa muiden koulujen oppilaita ja henkilökuntaa ympäristöasioissa.

7.4. Työelämäyhteistyö

Työ- ja elinkeinoelämän sekä koulun välisen yhteistyön tavoitteena on, että oppilas hankkii tietoa eri ammattialoista, ammateista ja työelämästä sekä saa virikkeitä yrittäjyydestä. Yksi tavoite on osallistuva kansalaisuus. Yhteistyön keskeisen osan muodostavat työelämään tutustumisjaksot (TET), työelämän ja oppilaitosten edustajien vierailut oppitunneilla, työpaikkakäynnit, projektityöt sekä eri alojen tiedotusmateriaalin käyttö.

7.5. Kansainvälinen yhteistyö

Pyrimme rohkaisemaan ja auttamaan oppilasta luomaan kansainvälisiä yhteyksiä. Kansainvälinen yhteistyö voi sisältää vierailuja, opintokäyntejä ja kirjeenvaihtoa ystävyyskoulujen kesken.

7. 3 – 7.5. kohtien tarkennetut suunnitelmat kirjataan vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan.

8. Arviointi

8.1. Oppilaan arviointi

8.1.1 Oppilaan arvioinnin tehtävä ja periaatteet.

Oppilaan arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan opiskelua, tukea hänen kasvuaan, kehitystä ja oppimista sekä vahvistaa oppilaan luottamusta itseensä oppijana. Arviointi kehittää osaltaan oppilaan oppimaan oppimisen taitoja. Oppilaan arviointi antaa myös tietoa opettajalle opetuksen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Oppilaan arviointi muodostaa kokonaisuuden, jossa on tärkeää opettajan antama jatkuva palaute. Arviointipalautetta annettaessa otetaan huomioon arvioinnin merkitys oppilaan oppimisprosessille. Arviointi on monipuolista, kokonaisvaltaista, realistista ja kannustavaa. Arviointipalaute antaa tietoa myös niistä oppimisen osa-alueista, joita on tarpeen kehittää.

Oppilaan arviointi perustuu opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin, kuvaukseen oppilaan hyvästä osaamisesta tai oppilaalle mahdollisesti laaditussa oppimissuunnitelmassa asetettuihin oppilaan omiin tavoitteisiin. Arviointipalautetta annetaan oppiaineissa osaamisesta ja edistymisestä sekä käyttäytymisestä ja työskentelystä.

Vuosiluokkien 1 – 2 oppilaan arviointi on sanallista ja kohdistuu ensisijaisesti oppilaan edistymiseen sekä yleisiin opiskelu- ja työskentelytaitoihin. Vuosiluokilla 3 – 7 oppilaan arviointi voi olla sanallista arviointia, numeroarvostelu tai näiden yhdistelmä.

Kuudennen luokan lukuvuositodistuksessa käytetään numeroarvostelua, jota voidaan täydentää sanallisella arvioinnilla. Oman opinto-ohjelman mukaan opiskelevien erityisopetuksen oppilaiden arviointi voi tarvittaessa olla sanallista myös kuudennen luokan lukuvuositodistuksessa.

Yhteisten oppiaineiden arvioinnissa käytetään numeroarvostelua viimeistään kahdeksannella vuosiluokalla sekä aiemmin niissä oppiaineissa, joissa oppilas on suorittanut perusopetuksen yhteiset opinnot. Arvioinnin tulee olla monipuolista ja siksi oppilaalle annetaan sanallista arviointipalautetta edistymisestä numeroarvostelun lisäksi koko perusopetuksen ajan.

Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan etukäteen tietoa arvioinnin perusteista sekä pyydettyä selvitetään jälkikäteen, miten niitä on arvioinnissa sovellettu. Arviointipalautetta annetaan oppilaalle ja hänen huoltajalleen riittävästi lukuvuositodistuksen lisäksi. Arvioinnista päätetään koulun opetussuunnitelmassa.

Valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa laaditut kuvaukset oppilaan hyvästä osaamisesta tukevat opettajan työtä ja ovat arvioinnin pohjana arvioitaessa, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet. Numeroarvosana kuvaa osaamisen tasoa. Sanallisella arvioinnilla kuvataan myös oppilaan edistymistä ja oppimisprosessia. Numeroarvostelua käytettäessä hyvän osaamisen kuvaus määrittelee tason arvosanalle kahdeksan (8). Arviointimuodosta riippumatta oppilas saa lukuvuoden aikana monipuolisesti palautetta edistymisestään ja osaamisestaan.

Tietoja oppilaan edistymisestä annetaan oppilaalle ja hänen vanhemmilleen todistusten ja tiedotteiden avulla. Todistusarviointi annetaan kaksi kertaa lukuvuodessa, joulukuussa ja lukuvuoden päättyessä sekä väliarviointi lukukausien aikana.

Todistuksen numeroarviointi perustuu monipuoliseen näyttöön oppimisesta ja arvioon oppilaan työskentelystä.

Sanallinen arviointi kertoo oppilasta kannustaen, miten oppilas on saavuttanut asettamansa tavoitteet, mitkä ovat hänen osaamisensa vahvat alueet, ja missä hänen pitäisi parantaa suorituksiaan. Sanallinen arviointi voi tapahtua tarpeen mukaan lukuvuoden kuluessa myös suullisesti oppilaan ja/tai huoltajan kanssa käydyissä keskusteluissa.

8.1.2 Oppilaan itsearviointi

Opetuksen yhtenä tehtävänä on luoda edellytyksiä oppilaan itsearviointitaitojen kehittymiselle. Tavoitteena on tukea oppilaan itsetuntemuksen kasvua ja kehittää hänen opiskelutaitojaan. Oppilaan käsitys itsestään oppijana selkiytyy ja tieto oman kehittymisen mahdollisuuksista syvenee. Oppilasta ohjataan ja kannustetaan asettamaan tavoitteita työskentelylleen, oppimiselle ja yhdessä toimimiselle sekä arvioimaan oppimis- ja työskentelytaitojaan.

Oppilas harjaantuu tarkastelemaan ja säätelemään toimintaansa sekä tunnistamaan edistymistään. Itsearviointin kautta oppilaalle syntyy käsitys siitä, että hän voi vaikuttaa omaan oppimiseensa ja itseään koskeviin asioihin. Oppilas tarvitsee opettajan ohjausta ja tukea sekä säännöllistä palautetta, jotta hänen itse arviointitaitonsa kehittyvät.

Oppilaan arvioinnin tehtävänä on kehittää oppilaan edellytyksiä myös itsearviointiin. Arviointitapahtuma on ohjaavaa ja kannustavaa.

8.1.3 Työskentelyn arviointi

Työskentelyn arvioinnilla tuetaan oppilaan oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä. Työskentelyn arviointi kohdistuu oppilaan taitoon suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työtään. Vastuullisuus ja yhteistyötaidot ovat myös osa oppilaan työskentelyn arviointia. Työskentelyn arvioinnin pohjana ovat koulun opetussuunnitelmassa työskentelylle asetetut yleiset ja oppiainekohtaiset tavoitteet.

Työskentelyn arviointi on aina osa oppiaineen arviointia. Siitä voidaan antaa myös erillinen sanallinen arvio.

Työskentelyn arvioinnissa otetaan huomioon, miten vastuullisesti ja oma-aloitteisesti oppilas työskentelee ja miten hän toimii yhteistyössä muiden kanssa

8.1.4 Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisessä arvioidaan sitä, miten oppilas toimii vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristön kanssa, arvostaa omaa ja toisten työtä ja noudattaa sääntöjä. Käyttäytymisen arvioinnin pohjana ovat koulun opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetetut tavoitteet. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Oppilaan käyttäytymistä arvioivat oppilasta opettavat opettajat sekä tarvittaessa muutkin opettajat yhdessä seuraavin kriteerein:

- 10 Oppilas on asenteiltaan myönteinen, rehellinen ja toiset huomioonottava.
Oppilas huolehtii oma-aloitteisesti yhteisestä omaisuudesta ja siisteydestä.
- 9 Oppilas käyttäytyy hyvin ja tulee toimeen tovereiden kanssa sekä hoitaa koulutehtävänsä ja huolehtii välineistään ja ympäristöstään.
- 8 Oppilas poikkeaa satunnaisesti edellisistä.
- 7 Oppilas poikkeaa ylimpien arvosanojen määrittelystä esimerkiksi laiminlyömällä usein läksyjään tai aiheuttamalla häiriötä.
Oppilas ei aina huolehdi työskentely-ympäristönsä siisteydestä.
Oppilaalla on luvattomia poissaoloja satunnaisesti.
- 6 Oppilas vaikeuttaa omaa ja muiden koulunkäyntiä häiritsevällä käytöksellään tai jättämällä tekemättä lähes kaiken opiskeluun liittyvän (esimerkiksi oppilaalla ei ole opiskeluvälineitä mukana tai hän on usein luvatta poissa)
- 5 Jatkuvaa, toistuvaa häiriköintiä koulussa tai runsaasti luvattomia poissaoloja tai toistuvaa tehtävien ja tarvikkeista tai ympäristöstä huolehtimisen laiminlyöntiä. Oppilas sotkee tahallisesti työympäristöään
- 4 Hylätty. Oppilaan käytös on normaaliin kouluyhteisöön sopimatonta.
- .

Käytösarvosanat:

tavoite	muiden huomioonotta- minen	ympäristön huomi- oon ottaminen	suhtautuminen työntekoon	sääntöjen noudat- taminen
10 (erinomainen)	Oppilas on toiset huomioon ottava, kohtelias ja ystävällinen. Hän toimii positiivisena ja kannustavana esimerkkinä muille. Hän on yhteistyöhaluinen, avulias, aktiivinen, oma-aloitteinen ja rehellinen.	Oppilas huolehtii yhteisestä omaisuudesta ja siisteydestä.	Oppilaalla on erittäin myönteinen asenne koulutyöhön. Huolellisuus, suunnitelmallisuus ja oma-aloitteisuus näkyvät hänen työnteossaan ja tuloksissaan. Hän antaa rakentavaa palautetta muiden töistä ja auttaa luokkatovereitaan omatoimisesti.	Oppilas noudattaa koulun sääntöjä ja annettuja ohjeita. Hän toimii oma-aloitteisesti ja rakentavasti kouluyhteisön parhaaksi.
9 (kiitettävä)	Oppilas antaa työrauhan ja ottaa muiden mielipiteet huomioon. Oppilas on avulias ja yhteistyöhaluinen Hän on koulumyönteinen ja käytökseltään asiallinen. Yhteistyö toisten oppilaiden ja opettajien kanssa sujuu häiriöttä.	Oppilas huolehtii yhteisestä omaisuudesta ja siisteydestä.	Oppilaalla on myönteinen asenne koulutyöhön. Hän on yhteistyöhaluinen ja tekee annetut tehtävät. Hän arvostaa myös toisten töiden tuloksia ja auttaa pyydettyä toista.	Oppilas noudattaa koulun sääntöjä ja annettuja ohjeita.
8 (hyvä)	Oppilas ottaa muut huomioon. Hän on koulumyönteinen ja käytökseltään asiallinen. Hän ei yleensä häiritse työrauhaa.	Oppilas pitää oman lähiympäristönsä siistinä. Hän ei tahallisesti roskaa tai vahingoita koulun tai muiden omaisuutta.	Hän on yhteistyökykyinen ja tekee annetut tehtävät.	Oppilas noudattaa koulun sääntöjä ja annettuja ohjeita. Hän tarvitsee joskus siinä kuitenkin ohjautusta ja opastusta. Yksittäinen rangaistus ei estä numeron 8 saamista.
7 (tydyttävä)	Oppilaalla on satunnaisesti vaikeuksia toimia muiden kanssa. Hän käyttää joskus epäkohteliasta tai asiatonta kieltä. Hän ei osallistu aina oppimistapahtumaan ja saattaa joskus häiritä oppitunneilla.	Oppilas ei aina huolehdi työskentelyympäristönsä siisteydestä.	Oppilas on ajoittain huolimaton tai laistaa hänelle annettuja tehtäviä.	Oppilas ei aina noudata sääntöjä ja annettuja ohjeita. Oppilaalla on enemmän kuin yksi rangaistus.
6 (kohtalainen)	Oppilas häiritsee opetusta ja työrauhaa. Hän on epäystävällinen ja epäkohtelias. Hänellä on vaikeuksia olla yhteistyössä muiden kanssa. Hänellä on useita luvattomia poissaoloja.	Oppilas on välinpitämätön työskentelyympäristönsä siisteydestä ja kunnosta.	Oppilas on huolimaton tai laistaa hänelle annettuja tehtäviä.	Oppilas ei noudata sääntöjä ja annettuja ohjeita
5 (välttävä)	Oppilas häiritsee opetusta jatkuvasti. Hän käyttäytyy muita kohtaan asiattomasti ja on haluton yhteistyöhön. Hän loukkaa toisen fyysistä ja henkistä koskemattomuutta.	Oppilas sotkee tahallisesti työympäristöään.	Oppilas jättää tekemättä tehtävänsä eikä osallistu tuntityöskentelyyn.	Oppilas jättää tahallisesti noudattamatta koulun sääntöjä ja ohjeita.
4 (hylätty)	Käytös normaaliin kouluyhteisöön sopimatonta.			

8.1.5 Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden arviointi

Oppilaan oppimisvaikeudet otetaan huomioon oppilaan arvioinnissa. Arvioitaessa tulee käyttää menetelmiä, joiden avulla oppilas kykenee mahdollisimman hyvin osoittamaan osaamisensa.

Erityisopetukseen otetun tai siirretyn oppilaan arvioinnin perusteet määritellään hänelle laadittavassa henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS).

Jos erityisopetukseen otettaessa tai siirrettäessä on päätetty, että oppilas opiskelee perusopetuksen yleisen opetussuunnitelman mukaisesti, hänen suorituksensa arvioidaan samoilla perusteilla kuin muidenkin oppilaiden suoritukset.

Jos erityisopetukseen otettaessa tai siirrettäessä on päätetty, että oppilas opiskelee yksilöllisen oppimäärän mukaan yhdessä tai useammassa oppiaineessa, arvioidaan oppilaan suorituksia henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa määriteltyihin oppilaan omiin tavoitteisiin perustuen. Yksilöllisten oppimäärien mukaisesti opiskelluissa oppiaineissa voidaan käyttää sanallista arviota koko perusopetuksen ajan ja päättöarvioinnissa.

Opiskelun aikana tapahtuvassa arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan erityisvaikeuksia. Arvioinnissa pyritään siihen, että se on jatkuvaa ja kannustavaa. Päättöarvioinnissa noudatetaan yleisiä ohjeita. Arvioinnin yhteydessä voidaan antaa erikseen myös sanallinen arviointi.

8.1.6 Maahanmuuttajataustaisen oppilaan arviointi

Oppiaineiden arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan tausta ja vähitellen kehittyvä suomen kielen taito. Suomen kielen taitojen mahdollisten puutteiden merkitystä arvioinnissa pyritään vähentämään monipuolisilla, joustavilla ja oppilaan tilanteeseen sovitetuilla arviointimenetelmillä. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaine arvioidaan joko suomi toisena kielenä tai suomi äidinkielenä -oppimäärän mukaisesti. Koulu päättää oppimäärästä oppilaskohtaisesti. Oppilaan arviointi voi olla sanallista koko perusopetuksen ajan lukuun ottamatta päättöarviointia.

Oppilaan arviointi perustuu oppimissuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin valmistavan opetuksen ajan ja vuosi sen jälkeen.

Oppilas voi valmistavan opetuksen ohessa suorittaa myös perusopetuksen oppimääriä joissakin oppiaineissa. Oppilas saa tällöin erillisen todistuksen perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta. Arviointi voidaan antaa sanallisena arviona tai numeroarvosteluna. Jos oppilas suorittaa jonkin perusopetuksen oppiaineen koko oppimäärän valmistavan opetuksen aikana, annetaan siitä numeroarvosana.

Peruskoulun vuosiluokille 7 – 9 sijoittuvan maahanmuuttajataustaisen oppilaan, joka ei ole opiskellut vierasta kieltä, oppimissuunnitelmassa asetetaan tavoitteet kielen opiskelulle ja kuvataan tarvittavat tukimuodot, joiden avulla oppilas voi saavuttaa A – kielen oppimäärän tavoitteet päättöarviointiin mennessä. Oppilas voi myös osallistua B1 – englannin opetukseen, joka tukitoimin toteutettuna arvioidaan viimeistään päättötodistuksessa A – kielenä.

Maahanmuuttajaoppilaan äidinkieli

Oppilaalle annetaan lukuvuoden päättyessä erillinen todistus maahanmuuttajien äidinkielen opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään opetettava kieli, opetuksen laajuus ja sanallinen arvio. Myös päättöarvioinnista annetaan erillinen todistus. Päättöarviointi perustuu hyvän osaamisen kuvaukseen.

8.1.7 Opinnoissa etenemisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet

Oppilas siirtyy seuraavalle vuosiluokalla, jos hän on suorittanut hyväksytysti kaikki opetussuunnitelmassa määritellyt oppiaineiden tai aihekokonaisuuksien tavoitteet. Oppilas voi siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänellä olisi hylättyjä suorituksia, jos arvioidaan, että hän kykenee suoriutumaan seuraavan vuosiluokan tavoitteista. Tällöin oppilaalle laaditaan kyseisessä oppiaineessa oppimissuunnitelma, josta käy ilmi, miten oppilas suorittaa opintonsa hyväksytysti.

Oppilaalle, jolla on hylättyjä suorituksia, varataan mahdollisuus osoittaa erillisessä kokeessa saavuttaneensa kyseisen oppiaineen vuosiluokan tavoitteet hyväksytysti. Erillinen koe voi sisältää monipuolisesti erilaisia näyttömahdollisuuksia.

Vuosiluokalle jättämistä harkittaessa arvioidaan aina sen hyöty oppilaan kokonaistilanteen kannalta. Kokonaistilanteen arviointiin osallistuu tarvittava oppilashuoltohenkilöstö. Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos hänellä on hylätty suoritus yhdessä tai useammassa oppiaineessa ja arvioidaan, ettei hän selviydy seuraavan vuosiluokan tavoitteista. Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle myös yleisen heikon koulumenestyksen perusteella, vaikka hänellä ei olisi yhtään hylättyä suoritusta. Huoltajalle varataan tällöin mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Yhteistyötä oppilaan huoltajan kanssa tiivistetään, kun huomataan, että oppilaan suoritustaso yhdessä tai useammassa oppiaineessa on heikentynyt huomattavasti. Tämä on erityisen tärkeää päättövaiheessa olevien oppilaiden osalta.

Päätöksen vuosiluokalle jättämisestä tekevät rehtori ja oppilasta opettavat opettajat yhdessä huoltajaa kuultuaan.

Oppilaan arvioinnista päättää kunkin oppiaineen tai opintokokonaisuuden osalta opettaja, tai jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Jos oppilaalla on yhdessä tai useammassa oppiaineessa hylätty suoritus, hänelle annetaan mahdollisuus osoittaa erillisessä kokeessa hyväksytyyn suoritukseen edellytetyt tiedot ja taidot. Tilaisuus tietojen ja taitojen osoittamiseen määritellään koulun työsuunnitelmassa vuosittain.

Luokalle jäämistä ja ehtojen antamista pyritään ehkäisemään tukiopetuksen ja laaja-alaisen erityisopetuksen avulla. Oppilashuollon keinoin pyritään ehkäisemään syrjäytymistä.

Oman opinto-ohjelman mukaan etenevä oppilas

Oman opinto-ohjelman mukaan etenevä oppilas siirtyy lukuvuoden työn päätyttyä seuraavalle vuosiluokalle. Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle vain yleisen heikon koulumenestyksen perusteella

Oman opinto-ohjelman mukaan opiskeleva oppilas on 9. luokan oppilas, kunnes hän suorittaa perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai hänen oppivelvollisuuskänsä täyttyy ja hän eroaa koulusta.

Vuosiluokkiin sitomaton opetus

Oppilas etenee opintokokonaisuuksittain oman opinto-ohjelman mukaan. Opetussuunnitelmassa määritellään ne tiedot ja taidot, jotka ovat edellytyksenä kunkin opintokokonaisuuden opiskelun aloittamiselle.

8.1.8 Päättöarvioinnin periaatteet

Päättöarvioinnin tulee olla valtakunnallisesti vertailukelpoista ja kohdella oppilaita tasa-arvoisesti. Päättöarvioinnin tehtävänä on määrittellä, miten hyvin oppilas on saavuttanut perusopetuksen tavoitteet eri oppiaineissa.

Päättöarvosana perustuu oppilaan osaamiseen päättövaiheessa. Päättövaiheen muodostavat vuosiluokat 8 – 9 lukuun ottamatta niitä oppiaineita, joissa yhteinen opetus päättyy aikaisemmin.

Oppilaan osaaminen arvioidaan suhteessa valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin, jotka määrittelevät tieto – ja taitotason arvosanalle 8 (hyvä). Päättöarvioinnissa työskentelytaidot sisältyvät oppiaineiden päättöarvioinnin kriteereihin. Oppilas saa arvosanan 8, jos hän osoittaa keskimäärin kriteereiden mukaista osaamista, joidenkin kriteereiden saavuttamatta jäämisen voi kompensoida muiden kriteereiden tason ylittäminen. Oppilas saa arvosanan 5 (välttävä), jos hän osoittaa jossain määrin kriteereiden mukaista osaamista.

8.1.9 Todistukset

Perusopetuksen aikana käytettävät todistukset

Lukuvuoden päättyessä annetaan lukuvuositolidistus, joka on opettajan antama arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisesta. Lukuvuoden aikana annettavan arviointipalautteen määrästä ja muodosta päätetään koulun opetussuunnitelmassa. Oppilaan itsearviointi ei sisälly varsinaiseen lukuvuositolidistukseen, mutta se voidaan antaa erillisenä lukuvuositolidistuksen liitteenä.

Jos oppilas saa oman uskonnon opetusta merkitään hänen saamansa arvio todistukseen vain siinä tapauksessa, että kyseinen opetus on perusopetuksen järjestäjän antamaa. Uskonnollisen yhdyskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua arvosanaa ei merkitä todistukseen.

Jos oppilaan oppitunneista lukuvuoden aikana vähintään puolet on opetettu muulla kuin koulun opetuskielellä, tulee todistuksessa mainita opetuksessa käytetty kieli ja sillä opetetut oppiaineet.

Jos oppilas opiskelee yksilöllisten oppimäärien mukaan, varustetaan numeroarvosana tai sanallinen arvioi tähdellä (*). Todistuksen lisätietoihin tulee merkintä siitä, että oppilas

on opiskellut tähdellä merkityt (*) oppiaineet yksilöllisen oppimäärän mukaan (Perusopetuslaki 17 §:n 2 mom.).

Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun tai eroaa perusopetuksesta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arviota.

Päätötodistus

Perusopetuksen päättövaiheessa numeroin arvosteltavat yhteiset oppiaineet ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, ensimmäinen vieras kieli, matematiikka, fyysikka, kemia, biologia, maantieto, terveystieto, uskonto tai elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta sekä kotitalous.

Äidinkieli ja kirjallisuus–oppiaineessa arvioidaan perusopetuksen perusteissa määritellyt oppimäärät, joista oppilas opiskelee yhtä tai kahta. Jos oppilas on vaihtanut (äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen tai vieraiden kielten) oppimäärää, arvioidaan päättöarvioinnissa se oppimäärä, jota hän on viimeksi opiskellut. Samoin menetellään, jos oppilas on vaihtanut katsomusaineesta toiseen. Oppiaineiden vuosiviikkotuntien merkitään vain taito - ja taideaineissa ja valinnaisissa aineissa

Ne valinnaiset aineet, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotuntin oppimäärän, arvioidaan numeroin. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti. Mikäli sanallisesti arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa. Valinnaisena aineena opiskeltava kieli voidaan huoltajan kirjallisesta pyynnöstä arvioida sanallisesti

Jos oppilas saa oman uskonnon opetusta merkitään hänen saamansa arvio todistukseen vain siinä tapauksessa, että kyseinen opetus on perusopetuksen järjestäjän antamaa. Uskonnollisen yhdiskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua arvosanaa ei merkitä todistukseen.

Päätötodistukseen merkitään oppiaineen opetuksessa käytetty kieli, mikäli jonkin oppiaineen perusopetuksen oppitunneista on päättövaiheessa opetettu vähintään puolet muulla kuin koulun opetuskielellä.

Jos oppilas opiskelee yksilöllisten oppimäärien mukaan, myös päätötodistus voi olla sanallinen. Jos käytetään numeroarvostelua, varustetaan numeroarvosana tähdellä (*). Todistuksen lisätietoihin tulee merkintä siitä, että oppilas on opiskellut tähdellä merkityt (*) oppiaineet yksilöllisen oppimäärän mukaan (Perusopetuslaki 17 §:n 2 mom.)

Yhdeksännen luokan oppilaalle annetaan tarvittaessa jatko-opintoihin pyrkimistä varten välitodistus, jossa oppilaan osaaminen arvioidaan samoin perustein kuin päätötodistuksessa.

Ala-Malmin peruskoulussa käytetään Multiprimuksen todistuslomakkeita.

8.2. Koulun toiminnan arviointi

Koulun toiminnan arviointi on osa kouluyhteisön perustyötä ja osa Helsingin yleissivistävän koulutuksen arviointia. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, opetustoimen henkilöstön työtä ja sekä hankkia ja analysoida tietoa koulun kehittämistyön ja päätöksenteon pohjaksi.

Lukuvuosittain toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana ovat koulun oman opetussuunnitelman ohella yleissivistävän koulutuksen strategiset sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja edellisen lukuvuoden toimintakertomus. Koulu hyödyntää toiminnan ja talouden suunnittelussa käytettävissä olevia arviointituloksia.

Itsearviointia tehdessään ja omia tuloksia seuratessaan koulu ottaa huomioon yleissivistävän koulutuksen arvioinnin linjauksissa mainitut yhteiset arviointikäytännöt ja niiden tuottamat tulokset ja tulosten kehittämisen.

Koulu osallistuu valtakunnallisiin ja opetusviraston tilaamiin tutkimuksiin ja vastaa kyselyihin sekä hyödyntää niistä saatuja tuloksia toimintansa kehittämisessä.

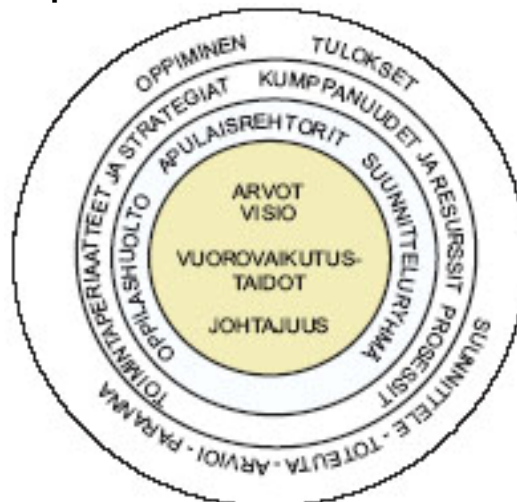
Koulu voi kaikille yhteisten arviointikäytänteiden ja arviointikohteiden ohella halutessaan myös käyttää omia arviointimenetelmiä ja valita arviointikohteita omista lähtökohdistaan käsin.

Koulun toiminnan arvioinnista ovat ensisijaisesti vastuussa rehtori ja opettajat.

I Strateginen arviointi

Kirjaamme toimintasuunnitelmaan lukuvuoden tavoitteet yhdessä ottaen huomioon kaupungin strategiat ja opetussuunnitelman aihekokonaisuudet. Päätämme lukukauden alussa yhdessä, miten toteutamme aihekokonaisuuksia.

Suunnittele – toteuta – arvio – paranna

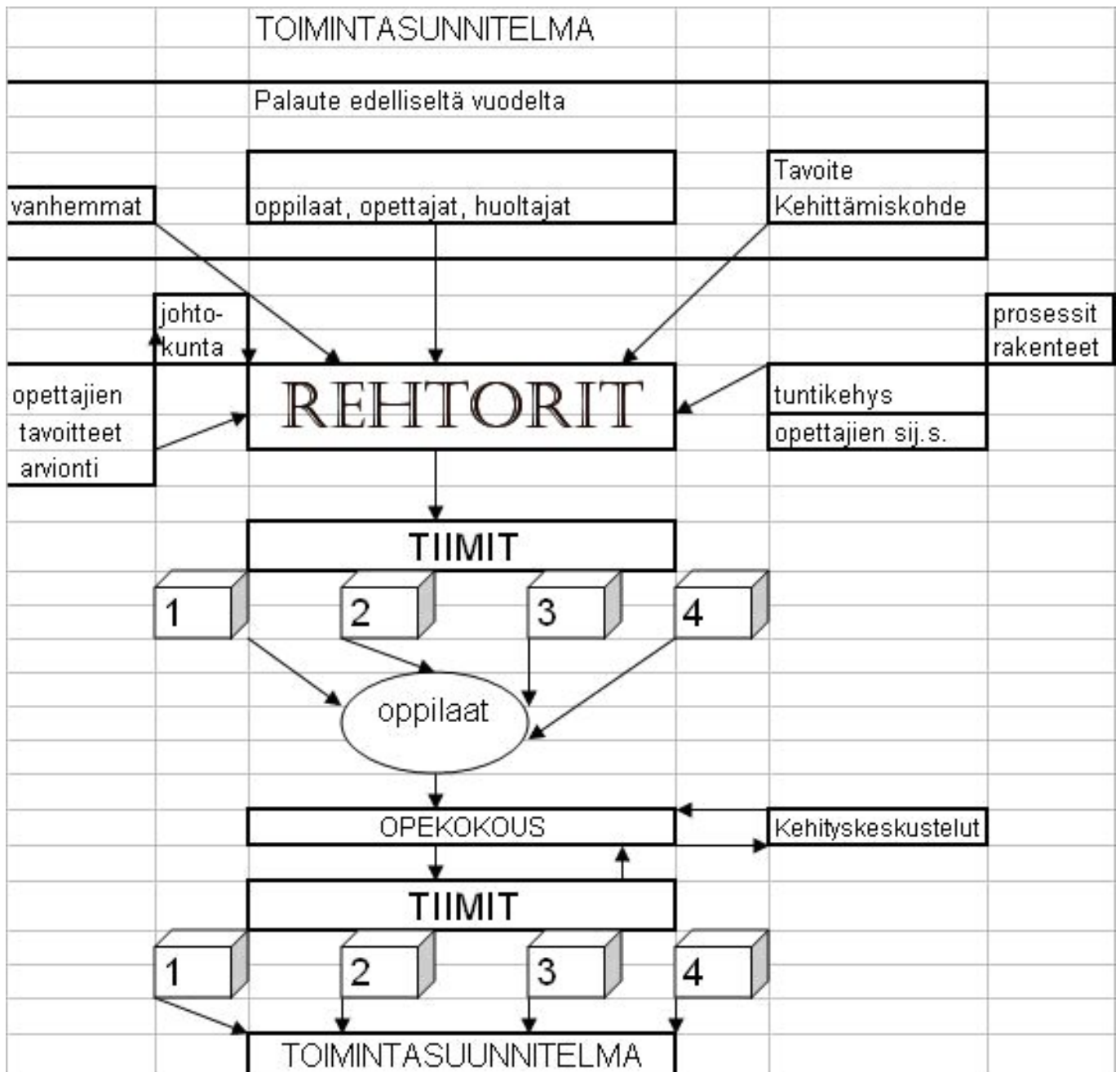
Koulun toiminnan arviointi on koko työyhteisön yhteinen asia. Arviointiin osallistuvat oppilaat, opettajat, avustajat, huoltajat ja johtokunta.

Koulu kuvaa toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen laadintaprosessin koulussa:

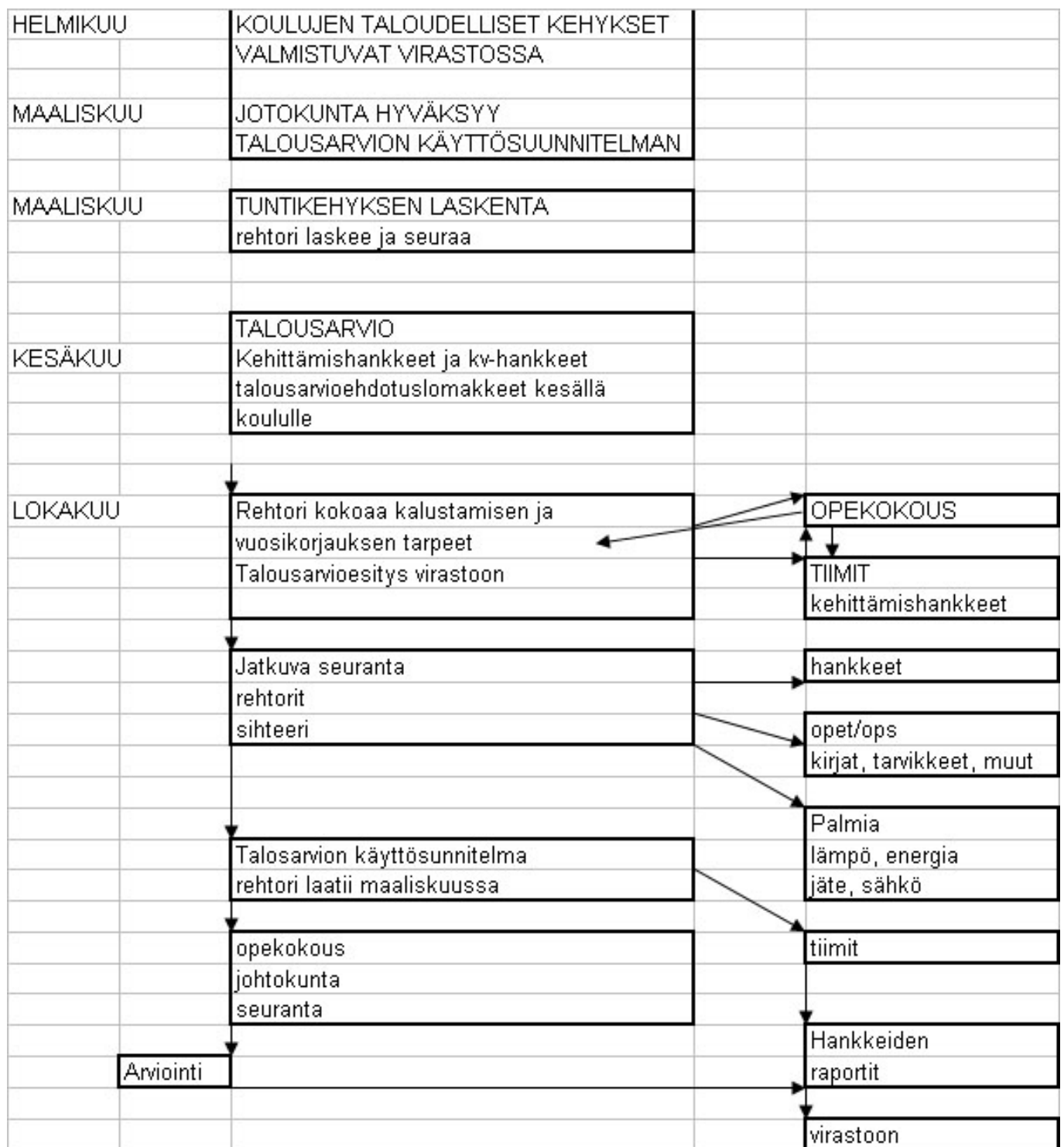
- ketkä osallistuvat laadintaan ja arviointiin ja millä tavalla;

- miten arvioinnin pohjalta tehtyjä johtopäätöksiä hyödynnetään koulun kehittämistoiminnassa ja lukuvuosittaisessa suunnitteluprosessissa;

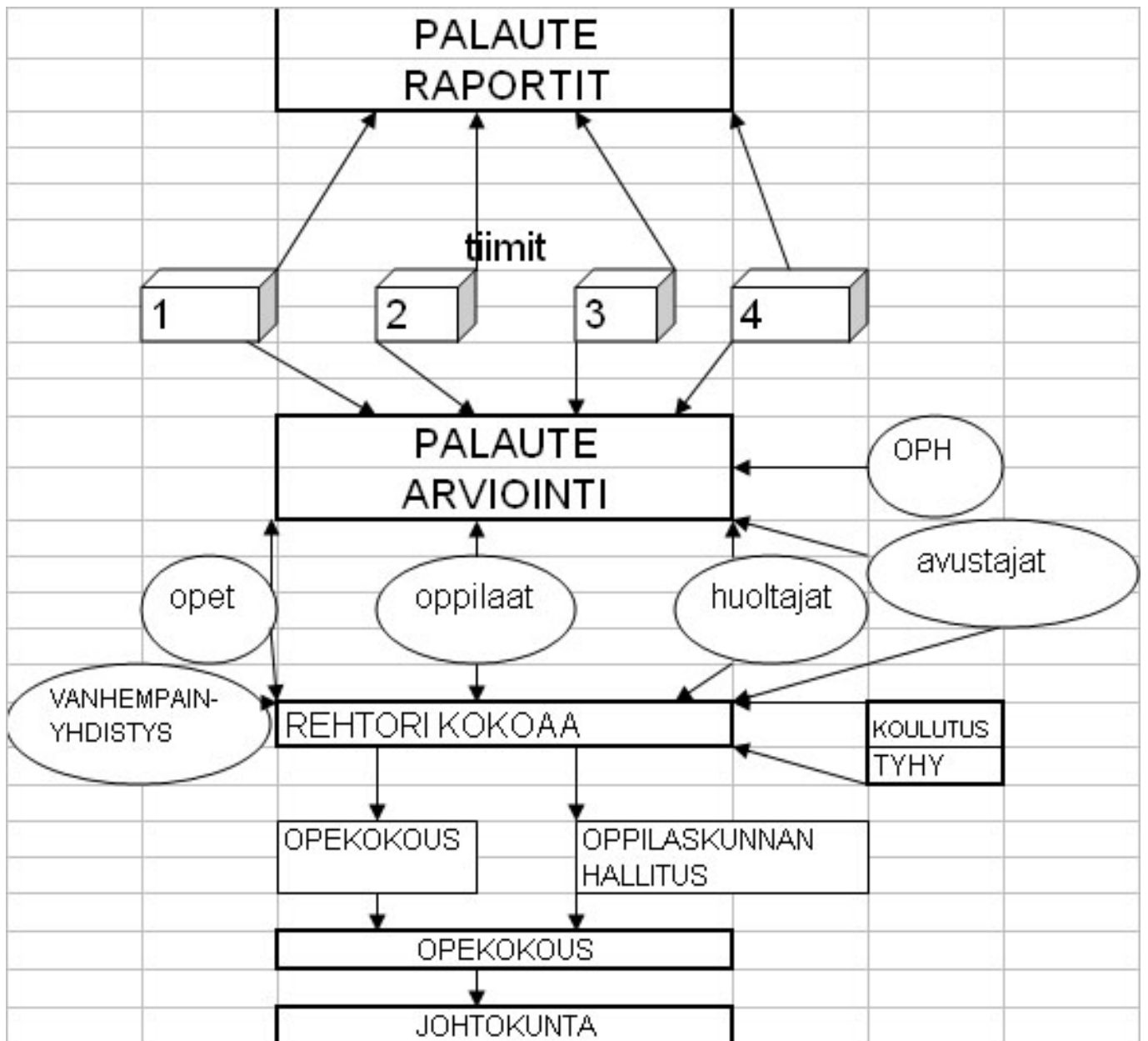
Vuotuinen toimintasuunnitelmaprosessi

Taloussuunnitelmaprosessi

Toimintakertomusprosessi

Toimintakertomuksessa kuvataan lukuvuodelle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Toimintakertomuksen laadintaan osallistuvat oppilaat, opettajat ja rehtori.

Oppilaskunta ja huoltajat arvioivat opetussuunnitelman toteutumista luokittain kevätlukukauden päättyessä. Arviointiyhteenvedot kootaan luokittain ja esitellään huoltajille seuraavan syyslukukauden alkaessa.

Johtokunnan oppilasjäsenet valitsevat kehittämiskohteita arviointien pohjalta.

Opettajat ja koulunkäyntiavustajat tekevät omat ehdotuksensa.

II Jatkuva arviointi ja kehittäminen

Koulu hyödyntää toimintasuunnitelmalomakkeen uusittua toimintaosaa itsearvioinnin välineenä. Uusittava toimintaosa sisältää pääosin samat arviointialueet kuin Euroopan laatupalkintokriteeristö (EFQM). Koulu lähettää kerran neljässä vuodessa yhteenvetoreportin itsearvioinnin keskeisistä tuloksista opetusvirastoon erillisen ohjeen mukaan.

Koulu kuvaa opetussuunnitelmassaan:

- miten yhteiset arviointikäytännöt ja koulun omat arviointikäytännöt otetaan huomioon itsearvioinnissa
- miten ja milloin yhteiset arviointikäytännöt toteutetaan

Opettajat laativat lukuvuoden alkaessa tavoitteet omalle opetus- ja kasvatustyölleen. Rehtori tarjoaa mahdollisuuden jokaiselle opettajalle kehityskeskusteluun ja palautteen antamiseen tämän lomakkeen pohjalta. Rehtori käyttää arvioinnista saatua palautetta seuraavan lukuvuoden strategioiden suunnitteluun. Opettaja arvioi lukuvuoden päättyessä omaa onnistumistaan opetuksessa, kasvatuksessa ja kehittämishankkeisiin osallistumisessa.

Liite tavoitteet ja liite arviointi

Jokainen opettaja osallistuu tiimin toimintaan ja koulun toiminnan arviointiin. Tiimit vastaavat kehittämishankkeiden tavoitteiden asettamisesta, aikatauluista ja seurannasta.

Opettajat ja oppilaat arvioivat yhdessä kehittämishankkeiden toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista.

Oppilashuoltoryhmän tuki:

Oppilaiden poissaolot kirjataan säännöllisesti.

Luokanvalvojien vastuulla on koota lukukausittain oppilaiden poissaolotilastot eriteltyinä luvattomien poissaolojen tilastolla. Oppilashuoltoryhmä seuraa poissaoloja viikoittain ja arvioi erityisen tuen tarpeen ja mahdollisuuden ohjata oppilas laaja-alaiseen erityisopetukseen.

Huoltajille tiedottaminen:

Annamme tietoja oppilaan edistymisestä oppilaalle ja hänen vanhemmilleen todistusten ja tiedotteiden avulla. Todistusarviointi annetaan kaksi kertaa lukuvuodessa, joulukuussa ja lukuvuoden päättyessä, sekä väliarviointi 1. ja 3. jakson jälkeen. Väliarvioinnissa on mahdollisuus sekä numeroarvostelu että sanalliseen arviointiin. Todistuksen numeroarviointi perustuu monipuoliseen näyttöön oppimisesta ja arviointiin oppilaan työskentelystä.

Vanhempainillassa sovitaan luokanopettajien / luokanvalvojien kanssa, kuinka tieto kulkee kodin ja koulun välillä. Perinteinen reissuvihko, sähköposti, tekstiviestit tai erikseen sovittavat vanhempainvartit ovat yhteistyömuotojamme.

Sanallinen arviointi kertoo oppilasta kannustaen, miten oppilas on saavuttanut asettamansa tavoitteet, mitkä ovat hänen osaamisensa vahvat alueet, ja missä hänen pitäisi parantaa suorituksiaan. Sanallinen arviointi voi tapahtua tarpeen mukaan lukuvuoden kuluessa myös suullisesti oppilaan ja/tai huoltajan kanssa käydyissä keskusteluissa.

Arviointia suorittavat rehtori, opettajat, oppilaat, johtokunta, muu henkilöstö ja huoltajat. Lisäksi osallistumme tarpeellisiin koulun ulkopuolisten tahojen järjestämiin arviointeihin.

Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista kysymme oppilailta ja huoltajilta vuosittain toukuussa. Samalla pyydämme ehdotuksia seuraavan lukuvuoden toimintasuunnitelmaan.

9.1. Aihekokonaisuudet ja opetuksen eheyttäminen

9.1.1. Opetuksen eheyttäminen

Ehetytyssä opetuksessa työn suunnittelun lähtökohtana ovat eri oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt sekä aihekokonaisuudet. Suunnittelussa otetaan myös huomioon koulun opetukselliset painoalueet. Opettaja käyttää suunnittelussa monipuolisesti eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien tavoitteita ja sisältöjä siten, että niistä muodostuu yhdessä valittujen menetelmien kanssa ehyt kokonaisuus. Opetus voidaan toteuttaa teemoittain tai aihekokonaisuuksittain siten, että opetuksessa käsitellään samanaikaisesti eri oppiaineiden sisältöjä. Alkuopetuksessa työn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden ikäkaudelle ominaiset toimintatavat sekä mahdollisuus edetä tutusta tuntemattomaan ja arkikokemuksista käsitteelliseen ajatteluun.

9.1.2. Aihekokonaisuudet

Valtakunnallisesti määritellyt aihekokonaisuudet ovat koulun kasvatus – ja opetustyön keskeisiä painoalueita ja opetustyötä eheyttäviä teemoja. Helsingissä aihekokonaisuudet toteutuvat koulujen toimintakulttuurissa – ja rakenteissa, oppiaineiden opetuksessa sekä mahdollisina eri oppiaineita yhdistävinä kokonaisuuksina. Aihekokonaisuuksien toteuttamista vuosiluokkien 1 – 9 aikana suunnitellaan yhteistyössä alueen peruskoulujen kanssa sekä mahdollisuuksien mukaan eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Aihekokonaisuuksien toteuttamisessa otetaan huomioon Helsingin sekä erityisesti koulun oman alueen tarjoamat mahdollisuudet ja haasteet. Aihekokonaisuuksien toteuttamisessa painotetaan tulevaisuusnäkökulmaa.

Ala-Malmin peruskoulussa aihekokonaisuudet näkyvät koulun toimintakulttuurissa. Aihekokonaisuuksia käsitellään tulevaisuuskasvatuksen näkökulmasta. Koulun ympäristökasvatusohjelma ja tapakasvatusohjelma näkyvät sekä koulun arjessa että lukuvuoden projekteissa ja teemapäivissä. Ympäristökurssit toteutetaan vuosittain. Muista projekteista ja teemapäivistä sovietaan vuosittain toimintasuunnitelmassa.

Ihmisenä kasvaminen - aihekokonaisuus näkyy Helsingin peruskoulujen arvoissa jokaisen oikeutena hyvään oppimiseen ja oppijana kehittymiseen sekä ihmisenä kasvamiseen ja sivistymiseen. Keskeistä on tukea lapsen ja nuoren kasvua vastuullisuuteen omasta elämästä ja yhteisestä tulevaisuudesta. Helsingin peruskoulujen opetussuunnitelman yhteinen Oppimiskäsitys – osuus sisältää vuorovaikutuksellisuuden ja oppijana kehittymisen. Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri sekä työtapa - teksteissä korostuu yhteisölliset tavoitteet. Fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen kasvuun tähtäävät tavoitteet löytyvät oppilaiden osallisuutta, kouluruokailua ja itsearviointia koskevista linjausteksteistä. Oppilashuollon osuuden keskeisenä ajatuksena on ihmisen kasvun tukeminen.

5-6 luokat Kasvun murrokseen valmistautuminen

- vastuun kantaminen itsestä ja yhteisöstä, toiminta oman tulevaisuuden hyväksi ja ympäristön parantamiseksi, tavoitteelliseen työhön oppiminen, ympäristöstä ja kulttuurista nauttiminen, keskustelun, kysymisen ja hyvän kuuntelemisen taidot, hiljentymisen kyky , psyykkinen eheys

7-9 luokat Vastuulliseksi ja luovaksi kansalaiseksi kasvaminen

- valmius harkita ja tehdä valintoja (mm. terveyteen, talouteen ja kulluttamiseen, mediaan, ympäristökäyttämiseen liittyvät valinnat), kulttuurinen aktiivisuus, oikeudenmukaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvät kysymykset, eettinen vastuu omasta ja yhteisestä paremmasta tulevaisuudesta, esteettinen havainnointi ja esteettisten ilmiöiden tulkinta arvostaminen, oma identiteetti ja itsetunto

AIHEKOKONAISUUS: IHMISENÄ KASVAMINEN

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk Luokkakulttuuri	Oppilaiden oikeudet ja velvollisuudet	kaikki aineet ja opettajat
Tapakasvatusohjelma	Hyvät tavat	
Tulevaisuuskasvatus		
Sovittelu HeNÄ Oppilaskunta Oppilashuolto Oppilaanohjaus	Osallisuus	
Ympäristöagentit 7-9 lk	Vastuu valinnoista	

Yhteistyökumppanit / Toimintaympäristö

Kulttuuri – identiteetti ja kansainvälisyys - aihekokonaisuus näkyy Helsingin peruskoulujen arvoissa sekä opetussuunnitelman yleisen osan kohdassa Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri. Oppilaan oman kulttuuri-identiteetin vahvistaminen, suomalaisen kulttuurin arvostaminen ja kulttuurien välisen vuorovaikutuksen edistäminen ovat osa Helsingin peruskoulujen arvopohjaa. Vuorovaikutuksen edistäminen nähdään myös keskeisenä osana koulun toimintakulttuuria. Helsinki tarjoaa kaksikielisen, monikulttuurisen ja kansainvälisen oppimisympäristön, jossa oppilas saa valmiuksia kulttuurien välisten vuorovaikutustaitojen ja yhteistyön kehittämiseen sekä mahdollisuuksia kansainvälisten kontaktien luomiseen. Helsingissä on erinomaiset mahdollisuudet monipuoliseen ja elämykselliseen kulttuuriyhteistyöhön.

5-6 luokat Minä osana sukupolvien ketjua ja ihmiskuntaa

- elinolot ennen ja nyt
- ihmisten samankaltaisuus, perustarpeet
- suomalaiset vähemmistöt
- Suomi osana Eurooppaa; kielet ja kulttuurit
- kulttuurin eri muodot

7-9 luokat Monikulttuurinen maailma

- Suomi maailmassa
- universaalit, ihmisiä yhdistävät asiat
- ihmisoikeudet
- ihminen osana globaalia maailmaa
- kansainvälisen vuorovaikutuksen taidot, kielitaidon merkitys
- aktiivinen kulttuurista nauttiminen ja oma luova kulttuuritoiminta

AIHEKOKONAISUUS: KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVÄLISYYS

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk Ympäristöohjelma	Aikajana Juuret malmilainen-helsinkiläinen- suomalainen-globaali	HI GE KU MU KIELET
Tulevaisuuskasvatus	Kulttuurisuus Osallisuus	 LO, LV, OPO, AT

Yhteistyökumppanit / Toimintaympäristö

Viestintä ja mediataito – aihekokonaisuus on keskeinen pyrittäessä turvaamaan oppilaiden tasavertaiset osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet nyky-yhteiskunnassa. Helsingin kouluissa korostetaan ilmaisun iloa, viestintä- ja mediankäyttötaitoja sekä tiedonhallintataitoja. Viestintä – ja mediankäyttötaitoissa harjoitellaan monipuolista ilmaisua ja kriittistä median käyttöä. Tiedonhallinnassa keskeisiä asioita ovat tiedonhankintataidot, lähdekritiikki, tekijänoikeusasiat, verkkoetiikka sekä tietoturva.

Aihekokonaisuuden tavoitteita sisältyy Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri sekä Työtavat – osuuksiin. Aihekokonaisuus toteutuu osin myös koulun tietostrategian kautta.

- 5-6 luokat
- Taitava mediankäyttäjä
- viestimien ja median käyttötaidot
 - verkossa toimimisen pelisäännöt
 - oman ilmaisun monipuolistaminen
 - perustaitojen syventäminen
- 7-9 luokat
- Aktiivinen ja luova ilmaisija
- medialukutaitoinen ja mediakriittinen kansalainen; median analyysitaito, lähdekritiikki, tietoturva
 - mediat, sananvapaus, demokratia
 - oma ilmaisu ja erilaiset kulttuuriset ilmaisukeinot
 - perustaitojen ja välinehallinnan varmistaminen ennen toista astetta

AIHEKOKONAISSUUS: OSALLISTUVA KANSALAISSUUS JA YRITTÄJYYS

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk		
Tulevaisuuskasvatus	Vastuu omista valinnoista	HY yrittäjyys ja lakitieto Omien valintojen vaikutus omaan elämään
Hesan Nuorten Ääni Oppilaskunnan toiminta	Osallisuus	Oppilaiden osallisuus ja vastuu koulun toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa
Sovittelutoiminta Ympäristöagentit	Vastuu omista teoista	

Yhteistyökumppanit / Toimintaympäristö

Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys – aihekokonaisuuden tavoitteita sisältyy Helsingin peruskoulujen opetussuunnitelmien yhteisten linjausten kohtaan Oppilaiden osallisuus. Tavoitteet näkyvät myös Helsingin peruskoulujen arvopohjassa, oppimiskäsityksessä, oppimisympäristössä ja toimintakulttuurissa, työtavoissa sekä oppilaan ohjauksen ja opinto-ohjauksen osuuksissa. Oppilailla on mahdollisuus harjoitella erilaisia osallistumis- ja vaikuttamiskeinoja yhteiskunnassa mm. oppilaskuntahallituksen kautta. Tarvittavia taitoja ovat kriittisen mielipiteen muodostaminen, neuvotteluun perustuva päätöksenteko sekä koulu – ja lähiyhteisössä toimiminen.

5.6. luokat: Lähiympäristössä osallistuminen ja vaikuttaminen, vastuullisuus

- pitkäjänteinen ja innovatiivinen toiminta
- realistinen kuva omista vaikutusmahdollisuuksista
- oman toiminnan ja sen vaikutusten arviointi
- oman mielipiteen muodostaminen
- yhteistyö eri koulujen kanssa omalla alueella
- päätöksenteko oppilaskunnan kautta
- vastuu yhteisistä asioista
- kouluyhteisön merkitys
- työelämään tutustumista vierailujen, haastattelujen, kyselyjen ja varjostuksen kautta
- järjestötoiminnan tunteminen
- työtehtävät koulussa ja lähiympäristössä (esim. kummitoiminta)

7.-9.-luokat: Aktiivinen toimija ympäröivässä yhteiskunnassa

- tarkoituksenmukainen osallistuminen ja yhteisten asioiden vastuullinen hoitaminen omassa kouluyhteisössä ja paikallisyhteisössä
- oman koulun päätöksentekojärjestelmä ja koulun johtokunnan tehtävien tunteminen
- päätöksenteko Helsingissä
- julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestöjen merkitys yhteiskunnassa
- yhteistyö eri koulujen kanssa
- vapaaehtoistyö
- työelämään tutustuminen Tet – harjoittelussa; suunnittelu, toteutus ja arviointi

AIHEKOKONAISUUS: OSALLISTUVA KANSALAIKUUS JA YRITTÄJYYS

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk		
Tulevaisuuskasvatus	Vastuu omista valinnoista	HY yrittäjyys ja lakitieto Omien valintojen vaikutus omaan elämään
Hesan Nuorten Ääni	Osallisuus	Oppilaiden osallisuus ja vastuu koulun toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa
Sovittelutoiminta		
Ympäristöagentit	Vastuu omista teoista	

Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta – aihekokonaisuuden tavoitteita sisältyy Helsingin peruskoulujen arvopohjaan. Aihekokonaisuus näkyy myös oppimisympäristön ja toimintakulttuurin, työtapojen, oppilaiden osallisuuden, ohjauksen ja oppilashuollon osuuksissa. Helsingin kouluissa tuetaan oppilaiden kasvua vastuulliseksi kansalaisiksi ja edistetään oppilaan valmiuksia ja motivaatiota toimia ympäristön, ihmisen hyvinvoinnin ja hyvän tulevaisuuden puolesta. Yhteisissä linjauksissa on nostettu esille myös oppilaan hyvinvoinnin merkitys kasville, kehitykselle ja oppimiselle. Aihekokonaisuuden tavoitteita toteutetaan lisäksi koulun ympäristöohjelman kautta.

- 5-6 luokat
- Elämä kaupunkiympäristössä
- kaupunkiympäristön haltuunotto ja toiminnan pelisäännöt
 - omien tekojen vaikutus ja vastuu ympäristöstä (ympäristöagentit jne)
 - oma rooli yhteisen hyvinvoinnin edistäjänä
 - kokemukset kansainvälisestä yhteistyöstä ja tulevaisuusteot
- 7-9 luokat
- Kriittinen kuluttaja – tulevaisuuden rakentaja
- kriittinen kuluttaminen, vastuullisten valintojen tekeminen
 - maailman hahmottaminen kokonaisuutena (se, mitä teemme
 - täällä vaikuttaa muihin ja mitä tapahtuu muualla, vaikuttaa meihin)
 - tulevaisuustietoisuuden vahvistuminen, hyvän tulevaisuuden rakentaminen
 - vastuu toisista ja yhteisestä hyvinvoinnista
 - toiminta oman alueen ja kaupungin kehittämiseksi, vapaaehtoistointa, ympäristöagenttitoiminta jne.
 - kansainvälinen yhteistyö

AIHEKOKONAISUUS: VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ TULEVAISUUDESTA

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk Tulevaisuuskasvatus	Valintojen vaikutus omaan tulevaisuuteen	kaikki aineet ja opettajat
Sovittelu HeNÄ	Oppilaiden oikeudet ja velvollisuudet	
Oppilaskunta	Osallisuus	
Koulun ympäristöohjelma	Koulun ympäristöretket 9lk Jääkausi - Lohja 8lk Metsä - Tuusula 7lk - vesi Lammassaari 6lk Marrasretki	
Ympäristöagentit 7-9 lk Kierrätys	5lk Keravanjoki	

Turvallisuus ja liikenne- aihekokonaisuuden turvallisuusnäkökulma näkyy Helsingin peruskoulujen arvopohjassa. Turvallisuudesta huolehtiminen on kaikkien koulussa toimivien yhteinen tehtävä. Oppimisympäristön ja toimintakulttuurin tulee olla sekä psyykkisesti että fyysisesti turvallinen ja terveyttä edistävä. Turvallisuusnäkökulma sisältyy myös oppilashuollon, kodin ja koulun yhteistyön sekä koulun toiminnan arvioinnin osuuksiin. Jokaisella peruskoululla on järjestyssäännöt, joiden tehtävänä on edistää koulun turvallisuutta. Koulutuksen nivelvaiheiden yhteistyöllä edistetään oppilaiden psyykkistä ja fyysistä turvallisuutta. Aamu – ja iltapäivätoiminnan ja kouluruokailun toteuttamisessa sekä koulumatkoihin liittyvissä asioissa otetaan huomioon terveyden ja turvallisuuteen liittyvät tekijät. Oppilaita kannustetaan ottamaan vastuuta omasta terveydestä.

5-6 luokat Terveys ja turvallisuus ja vastuuseen kasvaminen

- päihteet, seksuaalikasvatuksen perusasiat, vastuu omasta terveydestä jakeinot edistää terveyttä
- yhteisölliseen vastuuseen kasvaminen
- toimintataidot onnettomuustilanteissa
- vastuunotto omista teoista ja tekojen seurausten ymmärtäminen (laillisuuskasvatus)

7-9 luokat Oman elämän valinnat terveyden ja turvallisuuden näkökulmasta
 Yhteiskunnalliseen vastuuseen kasvaminen
 (yhteys mediakasvatukseen ja osallisuuden vahvistamiseen)

AIHEKOKONAISUUS: TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5.-9.lk Turvallisuusohjelma	Turvallinen koulu	kaikki opettajat ja aineet
Ympäristöohjelma	Vastuu ympäristöstä	
Tulevaisuuskasvatus	Vastuu omista valinnoista	BG KE TN, TS, KO
Tapakasvatusohjelma		LI
Hesan Nuorten Ääni Oppilaskunnan toiminta	Osallisuus	LO, LV, OPO, AT BG
Sovittelutoiminta	Vastuu omista teoista	LO, LV, OPO, AT

Ihminen ja teknologia – aihekokonaisuuden tavoitteita sisältyy oppimisympäristö – ja toimintakulttuuri sekä työtavat osuuksiin. Fyysisen oppimisympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa pidetään huolta oppilaan mahdollisuudesta kasvaa tietoyhteiskunnan jäseneksi ja edistetään tietoa – ja viestintätekniiikan käyttöä opetuksessa. Aihekokonaisuuden tavoitteita toteutuu myös koulun tietostrategian kautta.

5-6 luokat

Teknologian merkitys yhteiskunnassa, eri kulttuureissa, eri elämän alueilla ja eri aikoina
koneet, teknologia / liikkuminen, matkustaminen ja liikenne, rakentaminen, viestintä ja tietotekniikka, terveyden- ja sairaanhoito, urheilu, avaruudentutkimus, aseet
Omat valinnat, käyttötottumukset ja kestävä kehitys

7-9 luokat

Teknologiaan liittyvät eettiset, moraaliset, hyvinvointi- ja tasa-arvokysymykset
Teknologia ja ammatit (yritysyhteistyö, yhteistyö eri oppilaitosten kanssa)
Teknologia ja tulevaisuus

AIHEKOKONAISUUS: IHMINEN JA TEKNOLOGIA

Luokkataso/toimintakulttuuri	Oppiainekokonaisuus/Teema	Toteutus oppiaineissa
5-9lk Tulevaisuuskasvatus	ammatinvalinta	OPO TN
Taitoaineiden opetus	käden taidot	TS KO KU
Koulun tietostrategia	tietotekniikan käyttö opetuksessa	MU AT
Tietotekniikan taidot	osaamisen portaat luokkatasoin	

Yhteistyökumppanit / Toimintaympäristö

9.2 Oppiaineiden ja aineryhmien/kurssien tavoitteet, sisällöt, työtavat ja arviointi

AINEOPSIT OVAT OMASSA TIEDOSTOSSA.

10 Liitteet

Tietostrategia
Todistusohjelmat
Organisaatiokaavio